

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

**dokonanej w dniach 30-31.05.2016 r. na kierunku
edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych
prowadzonym w ramach obszaru sztuki
na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim realizowanych w
formie stacjonarnej
w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Raciborzu**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Andrzej Banachowicz

członkowie:

1. prof. dr hab. Janusz Akermann, ekspert PKA

2. prof. dr hab. Zdzisław Olejniczak, ekspert PKA

3. mgr Grzegorz Kołodziej, ekspert PKA ds. wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia

4. Angelika Karbowa, ekspert PKA ds. studenckich

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* prowadzonym w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Raciborzu odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz drugi. Poprzednia ocena jakości kształcenia na ww. kierunku została przeprowadzona w 2010 roku i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej. Zgodnie z sugestią Komisji, zwiększona została liczba godzin kształcenia artystycznego. Wprowadzono zmiany w planach nauczania w grupie przedmiotów specjalnościowych takich jak: projektowanie i technologie mozaiki – 60 godz., kształtowanie obrazu cyfrowego – 45 godz. oraz projektowanie graficzne – 30 godz. Poprawiono w planach studiów punktację ECTS – seminarium licencjackie – 13 pkt, licencjacka pracownia artystyczna – 15 pkt oraz łącznie przedmioty specjalnościowe – 54 pkt. ZO PKA wnioskował również o większą aktywność artystyczną i dydaktyczną pracowników Instytutu Sztuki, co ma obecnie miejsce. Także uwagi dotyczące infrastruktury są obecnie realizowane w ramach środków przeznaczonych na rozwój w/w jednostki. Kierunek *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* posiada własny budynek, w którym znajdują się pomieszczenia dydaktyczne oraz pracownie przystosowane do prowadzenia zajęć. Tak więc po korektach infrastruktura dydaktyczna i naukowa umożliwia w pełni realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiąganie przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Instytutu, pracownikami, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studentami ocenianego kierunku.

Władze Uczelni i Instytutu prowadzącego wizytowany kierunek studiów stworzyły bardzo dobre warunki do pracy ZO PKA.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM					
Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia			X		

¹Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Przedstawione przez Władze Uczelni oraz prowadzonego kierunku studiów informacje w odnoszące się do już podjętych i zadeklarowanych do spełnienia działań w zakresie współpracy z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia pozwoliły na zmianę przyznanej uprzednio oceny kryterium trzeciego ze „znacząco” na „w pełni”.

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem

więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena: w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1.

Uczelnia przyjęła strategię rozwoju na lata 2014 - 2016 Uchwałą nr 204/2014 Senatu Państwowej

Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu z dnia 13 marca 2014 r. Dokument ten określa ogólne kierunki funkcjonowania uczelni w planowanym okresie.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia. Cele strategiczne i szczegółowe skierowano na potrzeby i oczekiwania studentów oraz otoczenia społecznego i gospodarczego w tym w szczególności rynku pracy. W poszczególnych celach odniesiono się m.in. do monitorowania kariery zawodowej absolwentów, badania potrzeb rynku pracy, współpracy ze stowarzyszeniami oraz przedsiębiorstwami. W procesie określania koncepcji kształcenia, definiowania efektów kształcenia i dostosowywania do nich programów, na wizytowanym kierunku, biorą udział zarówno interesariusze wewnętrzni oraz interesariusze zewnętrzni.

Realizowanie podstawowych celów związanych z *edukacją artystyczną w zakresie sztuk plastycznych* oparte jest na doświadczeniach krajowych oraz koncepcjach kształcenia realizowanych w podobnych ośrodkach akademickich. Takie wartości jak: dążenie do prawdy, szacunek dla wiedzy i umiejętności, poszanowanie podmiotowości człowieka, otwartość na nowe idee, rzetelność w upowszechnianiu wiedzy i umiejętności, poczucie odpowiedzialności za jakość dydaktyki, badań i ekspertyz, stanowią podstawę takiego modelu edukacyjnego.

Koncepcja kształcenia na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* jest ściśle związana z celami kształcenia, które wiążą się z uzyskanymi kompetencjami absolwenta niezbędnymi do efektywnego komunikowania się i życia w społeczeństwie. Jego nabyte w procesie kształcenia efekty kształcenia jak: wiedza w obszarze sztuki, umiejętności posługiwania się narzędziami warsztatu artystycznego, które nabywa w specjalnościach proponowanych na kierunku oraz kompetencje pedagogiczne połączone z praktyką zawodową, odpowiadają na potrzeby otoczenia i związane są bezpośrednio z rynkiem pracy. Koncepcja kształcenia na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* jak również prowadzona polityka jakości kształcenia, jest ściśle powiązana z potrzebami i oczekiwaniami zarówno studentów jak i kadry naukowo-dydaktycznej. Przekłada się na aktywny udział zarówno studentów jak i absolwentów w różnych przedsięwzięciach krajowych i międzynarodowych co jest potwierdzeniem dla właściwego zakresu kształcenia.

Oryginalność i cały proces kształcenia ukierunkowany jest na umożliwienie absolwentowi zdobycia niezbędnej wiedzy, szerokich umiejętności i kompetencji społecznych. Wszystkie te komponenty mają umożliwić absolwentowi kontynuację kształcenia lub zdobycie pracy, nie tylko w wyuczonym zawodzie, ale także elastyczność w dostosowywaniu się do rynku pracy najbliższego regionu.

Program kształcenia zapewnia studentowi osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które w przyszłości pozwolą im na odpowiedzialne wykonywanie zawodu.

1.2.

Rozwój kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Raciborzu związany jest z przekształceniem ogólnoakademickiego profilu kształcenia na profil praktyczny. Zostały opracowane oraz zatwierdzone przez Senat Uczelni nowe efekty kształcenia.

Władze Instytutu Studiów Edukacyjnych i Sztuki na posiedzeniu Rady Konsultacyjnej w dniu 23.10.2014 r., w której uczestniczyli również interesariusze zewnętrzni w osobach: dyrektor Ogniska Plastycznego w Rydułtowach, dyrektor Muzeum Ziemi Głubczyckiej, dyrektor Gimnazjum nr 1 w Raciborzu, dyrektor Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Raciborzu oraz dyrektor Młodzieżowego Domu Kultury w Raciborzu omówiły zmiany w programach kształcenia. Główna zmiana programowa będzie dążyła do ukierunkowania procesu kształcenia na praktyczny, użyteczny aspekt sztuk plastycznych. Takie umiejętności plastyczne jak: umiejętność projektowania i realizacji

w zakresie szeroko pojętej grafiki użytkowej, umiejętności pozwalająca na kształtowanie klasycznego i cyfrowego obrazu fotograficznego (w tym animacja) o użytkowym charakterze, umiejętność pozwalająca na fachowe posługiwanie się klasycznymi technologiami i technikami malarskimi obejmującymi także mozaikę i witraż będą w sposób szczególny rozwijane i udoskonalane. Te planowane zmiany i kompetencje, w które zostaną wyposażeni przyszli absolwenci kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* dają nadzieję na zatrudnienie w różnego rodzaju firmach (reklamowych, wydawnictwach, mass mediach, zakładach fotograficznych, witrażowniczych, pracowniach renowacji i konserwacji mebli artystycznych i innych) funkcjonujących w Raciborzu i okolicznych miastach-Rybniku, Jastrzębiu Zdroju, Wodzisławiu Śląskim, Kędzierzynie Koźlu, Żorach, Głubczycach.

Na utylitarne zorientowanie kształcenia pozwala doświadczenie zawodowe kadry pedagogicznej zdobyte w pracy poza Uczelnią. Część pracowników prowadzących zajęcia na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* to jednocześnie aktywni artyści, projektanci współpracujący z instytucjami kultury oraz działający na szerokim rynku wydawnictw książkowych, prasowych oraz reklamy. W naturalny sposób do prowadzonych przez siebie przedmiotów wprowadzają treści wynikające z ich praktyki zawodowej oraz doskonałą umiejętność, kompetencje i postawy szczególnie przydatne z punktu widzenia pracodawców.

W planach dalszego rozwoju kierunku priorytetową kwestią jest utrzymywanie na wysokim poziomie (i dalsze doskonalenie) kształcenie nauczycieli plastyki dla szkół podstawowych, ale także instytucji kultury i edukacji pozaszkolnej. Ten aspekt kształcenia połączony z kształceniem artystycznym decyduje o specyfice kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych*. Wyposażenie studenta w szerokie kompetencje zgodne ze standardami jest szczególnie właściwe wobec zapowiadanego zwiększenia liczby godzin z plastyki w polskich szkołach.

W Instytucie Studiów Edukacyjnych i Sztuki na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* realizowane są zadania wprowadzane do programu realizacji semestralnych pod wpływem zapotrzebowania zewnętrznych interesariuszy są one przez prowadzących pracownie odpowiednio dostosowane do zagadnień programowych tak, aby pozwalały osiągać zamierzone efekty kształcenia. Takim zadaniem było: malowanie pomieszczeń, sale zabaw oraz sale terapeutyczne w Centrum Matki z Dzieckiem „Maja” oraz Hostelu dla Ofiar Przemocy. Ich głównym atutem jest odniesienie do rzeczywistych rynkowych potrzeb, możliwość zetknięcia się studentów z konkretnym zamówieniem na projekt i szansa na jego realizację. Studenci uczą się dodatkowo dyscypliny czasowej, przestrzegania zasad wynikających ze specyfiki pracy dla zewnętrznej instytucji. Tego typu doświadczenia pozwalają studentom odnaleźć się na rynku pracy. Stanowią one pierwszy kontakt zawodowy albo są ważnym elementem w portfolio, który prowadzi do takiego kontaktu z kolejnym zleceniodawcą.

1.3.

Kierunek *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* został przyporządkowany do obszaru sztuki, dziedziny sztuki plastyczne, dyscypliny sztuki piękne. Kierunkowe efekty kształcenia odnoszą się do dziedziny sztuk plastycznych i dyscypliny sztuki piękne, uwzględniając obszarowe efekty kształcenia z obszaru sztuki określone w KRK dla profilu ogólnoakademickiego studiów I stopnia. Obszar kształcenia w zakresie sztuki przewiduje także efekty kształcenia o charakterze pedagogicznym. Kierunek *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych*, który obok pogłębiania i rozwijania artystycznych predyspozycji studentów wyposaża ich w kompetencje pedagogiczne, mógł w ten sposób zostać przyporządkowany do jednego obszaru kształcenia. Kierunek prowadzi stacjonarne studia I stopnia. Studia niestacjonarne ze względu na małą ilość kandydatów zostały zawieszone w roku akademickim 2013/2014.

1.4.

Senat Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu w dniu 14.06.2012 roku, uchwalił Uchwałę Nr 72/2012 w sprawie: zatwierdzenia efektów kształcenia dla kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych*. Przyjęte efekty kształcenia zostały pozytywnie zaopiniowane przez Radę Uczelnianą Samorządu Studenckiego PWSZ w Raciborzu.

Efekty kształcenia przyjęte na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* zarówno w odniesieniu do efektów kierunkowych jaki i obszaru kształcenia, poziomu i profilu są zgodne z koncepcją kształcenia i planami rozwoju kierunku. Efekty kształcenia są spójne, zrozumiałe i sprawdzalne.

Na studiach I stopnia sformułowano 7 kierunkowych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, 10 w zakresie umiejętności i 14 w zakresie kompetencji społecznych. Efekty te uwzględniają zdobywanie pogłębionej wiedzy i umiejętności z zakresu obszaru sztuki. Umożliwiają też prowadzenie działalności badawczej, zapewniają atrakcyjność absolwentów na rynku pracy oraz uświadamiają konieczność ustawicznego kształcenia się.

Efekty kształcenia dla każdego modułu kształcenia, w tym zarówno w grupie treści podstawowych, kształcenia psychologiczno-pedagogicznego, kierunkowych, jak i specjalności dla kierunku, dla każdego poziomu kształcenia są zgodne z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego.

Zakładane efekty kształcenia oraz spójność kierunkowych i podstawowych modułów efektów kształcenia, są zgodne z koncepcją rozwoju kierunku, który zakłada, że absolwent studiów I stopnia ma: podstawową wiedzę dotyczącą realizacji prac artystycznych, zna i rozumie podstawowe linie rozwojowe w historii poszczególnych dyscyplin sztuki, jest świadomy powiązań i zależności pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi elementami studiów, zna w podstawowym zakresie najważniejsze koncepcje pedagogiki i jej stronę praktyczną, wykazuje umiejętność świadomej interpretacji różnorodnej rzeczywistości mogącej być źródłem dzieła plastycznego, posiada umiejętność świadomego posługiwania się narzędziami klasycznego warsztatu artystycznego w wybranych obszarach działalności plastycznej, ma kwalifikacje do uczenia w zakresie edukacji artystycznej, rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, umie podejmować samodzielnie, niezależne prace, wykazując się przy tym umiejętnością zbierania, analizowania i interpretowania informacji, wykazuje się umiejętnościami efektywnego komunikowania się i życia w społeczeństwie.

Opracowano efekty kształcenia w formie „Tabel odniesień efektów kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki” oraz „Matryce efektów kształcenia” dla I stopnia. W zbiorze efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku, specjalności uwzględniono efekty pozwalające studentom do uzyskania pogłębionej wiedzy w zakresie obszaru, dziedziny, dyscypliny, do której przyporządkowany jest kierunek. Pracownicy kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* opracowali opisy przedmiotów, które są zgodne z kierunkowymi efektami kształcenia. Cele i efekty kształcenia określone dla przedmiotów w „Opisach” i efekty kształcenia określone dla grup treści kształcenia w „Tabeli odniesień przedmiotów (modułów kształcenia) do kierunkowych efektów kształcenia”, są spójne z efektami kształcenia określonymi dla kierunku. Tak skonstruowany program umożliwia realne uzyskanie zakładanych efektów kształcenia.

Realizowane na kierunku specjalności: kreacja plastyczna z grafiką użytkową, techniki malarskie i projektowanie witrażu, obraz cyfrowy i fotograficzny, aranżacja wnętrz, arteterapia są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru sztuki. Specjalności umożliwiają studentom uzyskanie kompetencji niezbędnych w działalności badawczej w zakresie obszaru, wiedzy, odpowiadającej ocenianemu kierunkowi. Kompetencje uzyskane przez studentów dają szansę na kontynuowanie edukacji jak również wzbogacają ich o większy zakres możliwości, w kontekście rynku pracy.

Absolwent przygotowany jest do twórczej pracy i samodzielnej, na szerokim rynku wydawnictw książkowych, prasowych, reklamy, w instytucjach kultury jak również jest przygotowany do

wykonywania zawodu nauczyciela wychowania plastycznego w szkołach podstawowych i przedszkolach.

W Instytucie Studiów Edukacyjnych i Sztuki PWSZ w Raciborzu na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* jest prowadzone kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela w ramach modułu psychologiczno-pedagogicznego. Uzyskiwane efekty kształcenia w tym module są zgodne z efektami kształcenia określonymi w standardach dla przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela.

Studenci uważają, że ocena efektów kształcenia jest przejrzysta i zrozumiała. Studenci są zapoznani z efektami kształcenia i ich zdaniem są one spójne. W procesie definiowania efektów kształcenia i dostosowywania do nich programów studiów poza pracownikami naukowo-dydaktycznymi biorą udział studenci. Są oni członkami, Senatu, Kierunkowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i w każdym z tych organów wyrażają swoje opinie i zgłaszają postulaty. Materiały dotyczące założonych efektów kształcenia są dostępne oraz można zapoznać się z nimi na stronie internetowej.

Weryfikacja zakładanych celów na każdym etapie jest spójna oraz umożliwia dokonywanie oceny w sposób przejrzysty i kompleksowy. Efekty określają zakres wiedzy do nabycia, precyzują umiejętności, co pozwala na stworzenie systemu weryfikacji.

1.5.

1.5.1.

Programy studiów został przyjęty przez Senat PWSZ w Raciborzu, Uchwała nr 171/2013 z dnia 20 czerwca 2013 r. na lata 2013-2016. Organizacja i realizacja procesu kształcenia na ocenianym kierunku jest zgodna z warunkami opisanymi w standardach kształcenia, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9b ustawy PSW. Efekty kształcenia przyjęte na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uwzględniają kształcenie pedagogiczne przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela. W planach studiów znajdują się następujące przedmioty umożliwiające przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne oraz przygotowanie w zakresie dydaktycznym: pedagogika, psychologia ogólna, psychologia rozwojowa, dydaktyka ogólna, psychologia twórczości, dydaktyka edukacji plastycznej. W planie studiów każdej specjalności dodatkowo przewidziany jest przedmiot działania twórcze z metodyką. Studenci realizują praktykę asystencką i metodyczną w szkole podstawowej oraz pedagogiczną w placówkach pozaszkolnych. Program studiów umożliwia także osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie technologii informacyjnej, emisji głosu, prawa oświatowego, pierwszej pomocy i języka obcego. Opracowany program studiów spełnia wymagania zawarte w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

1.5.2.

Treści programowe uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku są spójne z efektami kształcenia dla tego kierunku. Programy poszczególnych pracowni w pełni realizują założenia zmierzające do osiągnięcia przez studentów zarówno celów, jak i efektów kształcenia. Zarówno w grupie treści podstawowych jak również w grupie treści kierunkowych. Oferta programowa obejmuje szereg przedmiotów ściśle związanych z wiedzą humanistyczną, psychologiczno-pedagogiczną, metod rozwiązywania problemów projektowych oraz twórczego posługiwania się warsztatem w swobodnym wyrażaniu koncepcji artystycznej. Treści programowe sformułowane przez poszczególnych nauczycieli Kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* są w kartach przedmiotów przygotowywanych dla każdego modułu. Treści są pochodną sformułowanych przez poszczególnych nauczycieli akademickich efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych skorelowanych z efektami kierunkowymi. Treści programowe są analizowane przez Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia ze względu na ich zgodność

z zakładanymi efektami kształcenia. Różnorodność i aktualność treści programowych pozwala na wyposażenie absolwenta w/w kierunku w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do przygotowania do prowadzenia działalności badawczej. Analiza proponowanych zagadnień na wykładach, ćwiczeniach, pracowniach artystycznych, a także przegląd proponowanej literatury przedmiotu pozwala stwierdzić ich zgodność z aktualnym stanem wiedzy z szerokorozumianego obszaru sztuki, nauk pedagogicznych i psychologii, współczesnymi doświadczeniami artystycznymi, ale też doświadczeniami wynikającymi z tradycji kształcenia na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych*. W procesie oceny doboru treści programowych i ich zgodności z zakładanymi efektami kształcenia oraz aktualności przekazywanej studentom wiedzy uwzględniane są również opinie studentów pozyskiwane podczas badań ankietowych.

System punktowy pozwala na dostosowanie tempa studiowania do indywidualnych potrzeb i możliwości studenta oraz zezwala na mobilność studentów w ramach uczelni, Polski i Europy. System ECTS służy studentom wyjeżdżającym do uczelni zagranicznych.

Tematyka przygotowywanych na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* prac dyplomowych podlega każdorazowej akceptacji. Zasady realizacji prac licencjackich spełniają zarówno zasady zawarte w Regulaminie Studiów, jak i procedurę przyjętą przez Instytut.

Praca licencjacka składa się z dwóch części. Pierwsza część to praca pisemna. Obejmująca swoim tematem zagadnienia związane z szeroko rozumianymi wartościami z obszaru sztuki, ich interpretowanie oraz analiza zjawisk w odniesieniu do historii i zagadnień współczesnych. Student posiada możliwość indywidualnego wyboru opiekuna pracy licencjackiej. Obowiązkiem opiekuna jest między innymi: stała opieka naukowa nad wykonywaniem pracy, organizowanie indywidualnych konsultacji ze studentami w wyznaczonych terminach, udzielanie pomocy w ustalaniu tematu pracy lub zmianie tego tematu, informowanie studenta na bieżąco o zauważonych odstępstwach realizowanego projektu od wymagań stawianych pracom dyplomowym przez opiekuna. Temat, jak i forma pracy teoretycznej ustalana jest w formie indywidualnych konsultacji i jest ona odzwierciedleniem zainteresowań naukowych i artystycznych studenta.

Drugą część pracy licencjackiej stanowi praca wykonana w pracowniach artystycznych. Egzamin dyplomowy jest dwuczęściowy i ma charakter autorskiej prezentacji prac artystycznych oraz obrony. Podstawowe warunki dopuszczenia do egzaminu dyplomowego to: uzyskanie zaliczeń wszystkich obowiązkowych przedmiotów i praktyk.

Zagadnienia podejmowane na nauczanych przedmiotach są zgodne z zakładanymi efektami kształcenia opracowanymi w oparciu o Krajowe Ramy Kwalifikacji dla obszaru kształcenia: sztuka, dziedziny: sztuki plastyczne, dyscypliny: sztuki piękne.

1.5.3.

Metody dydaktyczne realizowane na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* mają charakter różnorodny, a ich kształt uzależniony jest od specyfiki poszczególnych przedmiotów oraz celów, jakie stawiane są zarówno prowadzącym, jak i studentom. Różnorodność metod dydaktycznych jest wyzwaniem organizacyjnym, ale jednocześnie stanowi o atrakcyjności kierunku wyposażonego w niekonwencjonalne metody kształcenia w zdobywaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studenta. W odczuciu studentów stosowane metody pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, natomiast w niewielkim stopniu przygotowują ich do prowadzenia badań naukowych.

Metody dydaktyczne w zdobywaniu poszczególnych poziomów kształcenia możemy podzielić na dwie grupy: metody audytoryjne oraz metody ćwiczeniowo/warsztatowe oraz pracę własną.

Metody audytoryjne są podstawą bloku zajęć związanych z grupą treści podstawowych, wszystkimi blokami teoretycznymi realizowanymi w formie wykładów, seminariów oraz konwersatoriów.

Metoda ćwiczeniowo/warsztatowa stanowi podstawę zajęć realizowanych w grupie treści kierunkowych. Ta forma zajęć oparta w dużej mierze na wykonywaniu zadań oraz ćwiczeń warsztatowych jest najlepszą metodą nauki warsztatu i zawodu. Uczestniczenie bezpośrednio prowadzącego umożliwia w trakcie realizacji zadania korygowanie błędów a korekta permanentna stanowi najlepszą formę porozumienia. Studenci mają kilka pracowni do wyboru, które oferują szeroki wachlarz poznawczy różnorodnych technologii artystycznych.

Praca własna, którą wykonuje student to praca wykonywana podczas toku całych studiów jak również a może przede wszystkim praca związana z dyplomem licencjackim. Metody kształcenia w pełni umożliwiają przygotowanie do prowadzenia badań i obejmują podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie prezentacji wyników badań i przygotowują ich do samodzielnej aktywności twórczej.

Uruchomieniu i podtrzymywaniu twórczej aktywności dobrze służy korekta artystyczna – specyficzna metoda kształcenia artystycznego. Jest ona nie tylko swoistym „instruktażem” dotyczącym formowania, ale służy także inspiracji, usprawnia percepcję, dostarcza wiedzy, ale przede wszystkim podtrzymuje motywację twórczą studenta.

Kształcenie studentów z niepełnosprawnością w Uczelni odbywa się na podstawie art. 13 ust. 1 pkt. 9 ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” z dnia 27.07.2005 r. z późniejszymi zmianami, § 21 Statutu PWSZ w Raciborzu, Zarządzenia nr 331/2012 Rektora PWSZ w Raciborzu z dnia 6.12.2012 r. sprawie powołania Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych.

Pomoc w sferze organizacyjnej i dydaktycznej obejmuje przystosowanie infrastruktury uczelni, wyznaczenie miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnością, wyposażenie sal wykładowych w system wspomagający słyszenie, stworzenie skutecznego systemu przepływu informacji (dyżury Pełnomocnika), zapewnienie obecności tłumaczy języka migowego dla osób z zaburzeniami słuchu, zapoznanie wykładowców z praktycznymi wskazówkami do pracy dydaktycznej z osobą z zaburzeniami słuchu, wzroku, mowy oraz z innymi deficytami zdrowia.

Na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* studiują studenci z zaburzeniami słuchu. Zapewniono im obecność tłumaczy języka migowego oraz zorganizowano pomoc wolontariuszy SKPK.

1.5.4.

Czas trwania kształcenia na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* trwa sześć semestrów i umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do uzyskania zakładanych efektów kształcenia w/w kierunku. Sumaryczna ilość godzin zajęć kontaktowych równa jest 2295. 375 godzin przeznaczonych jest na realizację tematów i zadań związanych z wybraną specjalnością. Student za wskazane godziny pracy uzyskuje 170 punktów ECTS. Realizacja praktyk pedagogicznych w szkole, placówkach pozaszkolnych i praktyki specjalnościowe umożliwiają zdobycie brakujących 13 punktów ECTS. Zatem łączna liczba punktów ECTS potwierdzająca osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia wynosi 183. Określony planem studiów czas trwania kształcenia pozwala na pełną realizację treści programowych (szczegółowo określonych w kartach przedmiotów), a tym samym jest adekwatny do efektów kształcenia zdefiniowanych dla kierunku. Jeden punkt ECTS odpowiada efektem kształcenia, których uzyskanie wymaga od studenta średnio 30 godzin pracy.

1.5.5.

Punktacja ECTS jest zgodna z przepisami Ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” i aktami wykonawczymi (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14.09.2011 r.

w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczanych przez studenta). W PWSZ w Raciborzu obowiązuje dodatkowo Zarządzenie Rektora nr 276/2011 z dnia 12.12.2011 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta.

Każdy semestr kończy się uzyskaniem przez studenta 30 punktów ECTS. Prawidłowa liczba punktów ECTS jest przyporządkowana zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, z zakresu nauk podstawowych właściwych dla danego kierunku studiów, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku, poziomu i profilu kształcenia, z obszaru nauk humanistycznych i nauk społecznych, języka obcego, wychowania fizycznego, praktyki zawodowej, przygotowania w zakresie psychologiczno-pedagogicznym oraz przygotowania w zakresie dydaktycznym. Liczba ECTS przewidziana planem studiów dla roku akademickiego wynosi nie mniej niż 60. Do modułów zajęć związanych z aktywnością twórczą w dziedzinie sztuk plastycznych przypisano 113 punktów, tj. 61,75% z 183 punktów stanowiących łączną liczbę punktów ECTS.

1.5.6.

Plan studiów na ocenianym kierunku, zawiera przedmioty obowiązkowe oraz przedmioty podlegające wyborowi przez studenta w wymiarze większym niż 30% łącznej liczby punktów ECTS przewidzianych dla tego programu. Wybór jest swobodny i rzeczywisty. Informacje o możliwości wyboru przedmiotów jest zamieszczona w planach studiów. Studenci *edukacji artystycznej w zakresie sztuk plastycznych* mają możliwość wyboru następujących przedmiotów z całej oferty kształcenia dla tego kierunku. Są to: Przedmioty z zakresu wybranej specjalności (kreacja plastyczna grafiką użytkową, techniki malarskie i projektowanie witrażu, obraz cyfrowy i fotograficzny, aranżacja wnętrz, arteterapia) – z tego z poszczególnych przedmiotów 33 punkty ECTS, fakultet z wychowania fizycznego 2 punkty ECTS, J. obcy 8 punktów RCTS, seminarium dyplomowe 16 punktów ECTS, plener 3 punkty ECTS, praktyki pedagogiczne z zakresu wybranej specjalności (wybór dotyczy miejsca realizacji praktyki. Wybór ten jest uzależniony od rodzaju nabywanych umiejętności i wiedzy podczas realizacji praktyki zawodowej. 13 punktów ECTS. Razem student ma do wyboru 75 punktów ECTS to jest 40,98% punktów wymaganych do uzyskania kwalifikacji. co jest spełnieniem wymaganej ilości zgodnie z przepisami. Również liczba przypisanych punktów ECTS modułom kształcenia do wyboru jest zgodna z wymogami określonymi w & 4, ust. 2 rozporządzenia w sprawie warunków prowadzenia studiów oraz koncepcji kształcenia. Możliwość ta została pozytywnie oceniona przez studentów obecnych na spotkaniu z ZO. W ofercie Instytutu znajdują się 5 specjalności, jednak ze względu na liczbę studentów uruchamiane są dwie najbardziej popularne.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci poinformowali, że specjalności różnią się między sobą niewielką liczbą przedmiotów (w zależności od specjalności), ich zdaniem należy zwiększyć różnorodność przedmiotów. W przypadku dużej liczby chętnych na wybrane przedmioty przydział studentów odbywa się na podstawie listy rankingowej, gdzie kryterium jest średnia ocen z poprzedniego semestru.

1.5.7.

W Instytucie Studiów Edukacyjnych i Sztuki, na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* realizowany jest program naukowo-dydaktyczny, który oparty jest na sprawdzonych metodach dydaktycznych, przyjętych i realizowanych programach poszczególnych pracowni. Realizuje się i osiąga w pełni zakładane efekty kształcenia zarówno w płaszczyźnie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne kierunku tworzą spójną całość. Świadczy o tym właściwa organizacja studiów oraz treści programowe, które są dostosowane do celów kształcenia. Forma zajęć dydaktycznych, ich organizacja w Uczelni jest uregulowana zapisami Uchwały Senatu i pozwala na utworzenie grup

liczebności studentów na poszczególnych zajęciach w sposób umożliwiający osiąganie przez nich efektów kształcenia. Proporcja liczby godzin przypisanych do poszczególnych form zajęć jest poprawna - wykłady ok. 12% liczby godzin wszystkich form zajęć, ćwiczenia - 24%, pracownie artystyczne - 62%, plener - 2%. Liczebność grup studenckich dla poszczególnych naborów w roku akademickim 2015/2016 (podział studentów na grupy) kształtowała się następująco: nabór 2015-2018 – dwie grupy; grupa 1 – 10 osób, grupa 2 – 12 osób, nabór 2014-2017 – dwie grupy: grupa 1 – 7 osób, grupa 2 – 7 osób, nabór 2013-2016 – dwie grupy: grupa 1 – 10 osób, grupa 2 – 13 osób. Liczebności grup przyjęte przez Instytut dają możliwość realizacji programu nauczania przez studentów. Zachowano właściwą proporcję pomiędzy przedmiotami teoretycznymi i kierunkowymi – specjalnościowymi. W opinii studentów proporcja zajęć praktycznych do zajęć teoretycznych jest odpowiednia, a zajęcia takie jak ćwiczenia i pracownie odbywają się we właściwych warunkach. Szczególny nacisk położono na ograniczenie tradycyjnych form prowadzenia zajęć (wykłady) dla dużych grup studentów i promocję (w miarę możliwości finansowych Uczelni) zajęć w małych grupach (pracownia artystyczna, plener) wymuszających aktywność i praktyczne działania artystycznej studentów. Organizacja zajęć przyjęta w Instytucie jest poprawna. Równomiernie rozłożone ilości zajęć teoretycznych i praktycznych w całym tygodniu, daje możliwość poprawnego zapoznania się z programem nauczania. Zgodnie z Regulaminem Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu przyjętym Uchwałą Senatu Nr 265/2015 z dnia 23 kwietnia 2015r. studenci mają możliwość ubiegania się o indywidualny tok studiów (zwanej IOS) lub według indywidualnego programu studiów, w tym planu studiów (IPS-PS). W Jednostce nie jest realizowane kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

1.5.8.

Na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* realizowane są obowiązkowe praktyki artystyczne, które muszą trwać 3 tygodnie oraz praktyki nauczycielskie w wymiarze 150 godzin. Praktyka nauczycielska jest podzielona na trzy części: pozaszkolna, metodyczna i asystencka. Realizacja i zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie porozumienia o realizacji praktyk zawieranego między Wydziałem a szkołą lub odpowiednią instytucją.

Praktyki stanowią część procesu kształcenia i podlegają zaliczeniu. Są bezpośrednio powiązane z realizowanymi efektami kształcenia oraz programem studiów. Realizację praktyk określa Regulamin studenckich praktyk zawodowych oraz szczegółowa procedura opracowana przez Sekcję Praktyk Studenckich, uwzględniająca między innymi: spotkania instruktorskie z opiekunem praktyk z ramienia uczelni i specjalistą ds. praktyk, obowiązek sporządzenia odpowiedniej dokumentacji (dziennik praktyk), zgodnie z opracowanymi przewodnikami i kartami przedmiotu (praktyk), w których określono efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, jak również kontrolę nad przebiegiem praktyk oraz rygory zaliczenia. Na początku roku akademickiego powołany zostaje uczelniany opiekun praktyk studenckich, który na bieżąco aktualizuje karty przedmiotu, instrukcje praktyk, kontaktuje się z placówkami, w których studenci realizują praktyki, wyjaśnia wszelkie wątpliwości. Praktyki te organizowane są we współpracy z placówkami, z którymi uczelnia ma podpisane porozumienia w sprawie organizacji praktyk zawodowych. Na podstawie analizy dokumentacji przebiegu praktyk, można stwierdza się, że cele i efekty kształcenia zakładane dla praktyk są osiągnięte. Dobór instytucji w których realizowane są praktyki jest dostosowany do efektów kształcenia zakładanych dla praktyk. Liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom jest właściwa. Dla praktyk pedagogicznych w placówkach pozaszkolnych przyporządkowano 1 punkt ECTS, dla praktyki pedagogicznej metodycznej przyporządkowano 5 punktów ECTS oraz praktyki z zakresu wybranej specjalności – 5 punktów ECTS. Liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom jest prawidłowa, efekty dla praktyk są właściwie określone oraz są zgodne z kierunkowymi efektami kształcenia.

1.5.9.

Możliwość wymiany zarówno studentów jak i kadry naukowo-dydaktycznej w ramach programu ERASMUS+ daje szerokie możliwości poznania innych procesów kształcenia i edukacji. Podpisano umowę z Uniwersytetem Ostrawskim w Ostrawie i Latvijas Universitate w Rydze. Wysłano listy intencyjne z propozycją współpracy w ramach Programu Erasmus+ do następujących uczelni prowadzących studia na kierunkach z zakresu sztuki: Liepaja University, Vilnius Academy of Arts, Vilniaus dizaino kolegija, Estonian Academy of Arts, Pavol Jozef Šafárik University in Košice, Academy of Fine Arts and Design (AFAD) in Bratislava.

Program studiów na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* wzbogacany jest również o działalność dydaktyczno-artystyczną w formie projektów międzynarodowych, w których uczestniczą studenci i wykładowcy uczelni oraz innych instytucji z kraju i zagranicy (np. Niemcy, Czesi, Litwini). Przykładowo w 2013 roku w ramach tej działalności studenci uczestniczyli w kilkudniowych polsko-niemieckich warsztatach twórczych w Rybniku, a następnie w Raciborzu, gdzie wraz z młodzieżą akademicką i kadrami profesorską z Drezna oraz studentami i nauczycielami z polski realizowali *Międzynarodowe Integracyjne Warsztaty Artystyczne „ARTEterapia – naprzeciwko siebie”*. W chwili obecnej nie są prowadzone żadne przedmioty w języku obcym

1.6.

1.6.1.

Warunki i tryb rekrutacji na kierunek edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych określa Senat Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu, Uchwała nr 209/2014 z dnia 29 maja 2014 roku w sprawie zasad i trybu przyjęć na studia oraz zakresu egzaminu wstępnego na studia w roku akademickim 2015/16. Stosowna Uchwała przyjmowana jest w ustawowym trybie. Postępowanie rekrutacyjne - składa się z internetowej rejestracji kandydata, postępowania kwalifikacyjnego, doręczenia decyzji komisji rekrutacyjnej, złożenia przez przyjętą osobę wymaganych dokumentów i deklaracji podjęcia studiów oraz podpisania umowy określającej warunki odpłatności za studia lub usługi edukacyjne. Jednostka zatem zapewnia równe szanse w podjęciu kształcenia dla wszystkich kandydatów, liczba przyjmowanych kandydatów jest w opinii studentów adekwatna do potencjału dydaktycznego Jednostki. Strona internetowa zawiera wszystkie niezbędne informacje dotyczące procesu rekrutacji.

Podczas wizytacji stwierdzono, że zasady są przejrzyste i transparentne oraz uwzględniają zasadę równych szans. Podczas spotkania z ZO PKA studenci pozytywnie wyrazili się na temat liczby przyjmowanych kandydatów. Ich zdaniem ta liczba jest odpowiednia do potencjału dydaktycznego jednostki.

1.6.2.

Prawo potwierdzania efektów uczenia się uzyskuje kierunek, który – zgodnie z art. 170e Ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” z dnia 27.07.2005r. z późniejszymi zmianami – uzyskał pozytywną ocenę programową. Zasady potwierdzania efektów uczenia się reguluje uchwała Nr 258/2015 Senatu PWSZ w Raciborzu z dnia 26 lutego 2015 r. Analiza ww. aktu prawnego wykazała, że przyjęte zasady są zgodne z ogólnymi wytycznymi zawartymi w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym.

1.7.

1.7.1.

Wizytowana Jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia. Stosowany przez Jednostkę system jest powszechnie dostępny. Taki system weryfikujący zamierzenia i ocenę na poszczególnych etapach, którego efektem finalnym jest dyplom, w sposób kompleksowy odnosi się do wszystkich efektów kształcenia (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych). Stosowane metody

sprawdzania i oceniania efektów kształcenia odpowiadają formie zajęć i nie odbiegają od ogólnie przyjętych standardów. Efekty kształcenia określone dla przedmiotów o charakterze teoretycznym sprawdzane są „klasycznymi” metodami takimi jak: egzamin, kolokwium, rozmowa dydaktyczna, praca semestralna czy prezentacja multimedialna. Efekty kształcenia określone dla przedmiotów ściśle związanych z kształceniem artystycznym (realizowanym w pracowniach artystycznych) są sprawdzane i oceniane poprzez rozmowę i analizę prac studenckich powstałych w pracowni bądź poza nią oraz obserwację aktywności studentów. Kompetencje społeczne oceniane są przez sprawdzanie umiejętności pracy zespołowej m.in. w ramach przygotowywanych projektów. Umiejętności prowadzenia badań naukowych, weryfikowane są przez pracę dyplomową, a egzamin dyplomowy weryfikuje poziom pogłębionej wiedzy. Na każdym etapie procesu dydaktycznego – zaliczenie zadań semestralnych, zaliczenie zadań rocznych – system sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów kształcenia.

1.7.2.

System weryfikacji zakładanych efektów kształcenia opracowany został na podstawie następujących dokumentów: Regulaminu studiów w PWSZ w Raciborzu, programu kształcenia (w tym programu studiów, planu studiów, kart przedmiotów), Instytutowej Księgi Jakości Kształcenia oraz Regulaminu studenckich praktyk zawodowych w PWSZ w Raciborzu.

System sprawdzania efektów jest przejrzysty i rzetelny. Regulamin studiów zawiera podstawowe zasady oceniania, szczegółowe zasady zawarte są w kartach przedmiotów. Studenci potwierdzili w czasie spotkania, że informacje zawarte w kartach są zbieżne z zasadami przedstawianymi przez nauczycieli na zajęciach i nie ulegają niekorzystnym dla studentów zmianom w czasie semestru. Karty przedmiotów i Regulamin studiów są łatwo dostępne w Internecie. Przegląd sporządzonych przez poszczególnych pedagogów kryteriów pozwala stwierdzić, że są one przejrzyste i mogą zapewnić wiarygodność i rzetelność oceniania. Weryfikacja i ocena efektów kształcenia na egzaminie dyplomowym dotyczy zarówno pracy pisemnej, jak i artystycznej.

3. Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* w Instytucie Studiów Edukacyjnych i Sztuki jest w pełni zgodna z misją i strategią rozwoju Uczelni. Wzorce krajowe i międzynarodowe oraz jakość kształcenia odpowiadają obszarowi sztuka w którym jednostka realizuje swoje cele. Proponowana zmiana z profilu ogólnoakademickiego na praktyczny uwzględnia tendencje zmian i jest zorientowana na potrzeby otoczenia społecznego a w szczególności rynku pracy. Jednostka prawidłowo przyporządkowała kierunek do obszaru, dziedziny i dyscypliny do którego odnoszą się efekty kształcenia. Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku. Program studiów realizowany na kierunku oraz organizacja studiów, umożliwia studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia. Treści programów realizowane na kierunku pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów. Stosowane metody kształcenia uwzględniają wszystkie formy pracy studenta i pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganymi określeniami obowiązujących przepisach prawa. Studia I stopnia, na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* trwają 6 semestrów; ogólna liczba punktów ECTS: 170 ; Pełna realizacja treści programowych i osiągnięcie założonych efektów kształcenia wymaga nakładu pracy studenta wyrażonym liczbą punktów ECTS przyznanych poszczególnym modułom zajęć. Jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga od studenta średnio 30 godzin pracy. Realizacja praktyk pedagogicznych w szkole, placówkach pozaszkolnych i praktyki specjalnościowej,

umożliwia zdobycie 13 punktów ECTS. Zatem łączna liczba punktów ECTS potwierdzająca osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia wynosi 183. Łączna ilość godzin dydaktycznych: 2295. Jednostka zapewnia studentom wybór modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS. Formy zajęć oraz wielkość grup studenckich jest prawidłowa i pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Praktyki zawodowe są organizowane prawidłowo. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów. Zasady, warunki i tryb potwierdzenia efektów uczenia się umożliwia identyfikację efektów uczenia. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia

Sekwencje przedmiotów i modułów określone w planie programu studiów są zgodne zarówno w grupie treści podstawowych jak również w grupie treści kierunkowych. Zgodnie z Regulaminem Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu przyjętym Uchwałą Senatu Nr 265/2015 z dnia 23 kwietnia 2015r. studenci mają możliwość ubiegania się o indywidualny tok studiów (zwanej IOS) lub według indywidualnego programu studiów, w tym planu studiów (IPS-PS). Indywidualna organizacja studiów (IOS) polega na indywidualnym uzgodnieniu z prowadzącym zajęcia sposobów i terminów realizacji przedmiotów występujących w obowiązującym studenta planie studiów w danym semestrze i roku studiów. Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów. Egzamin umożliwia wnikliwą i obiektywną ocenę kandydatów, pozwala na przyjęcie najzdolniejszej młodzieży na studia. Egzamin wstępny nie dyskryminując żadnej z grup. Liczba kandydatów przyjmowanych na kierunek odpowiada potencjałowi dydaktycznemu jednostki. System sprawdzania i oceniania, umożliwia w pełni monitorowanie postępów uczenia się przez cały program kształcenia. Na każdym etapie całego procesu edukacyjnego pogłębianie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jest sprawdzalne i umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia efektów kształcenia. Uczenie się, jest niezbędnym elementem do pozyskania zakładanych osiągnięć. System sprawdzenia i oceny osiągnięć studentów zawiera wystandaryzowane wymagania. Oceny osiągnięć dydaktycznych studentów w wizytowanej jednostce na wszystkich profilach i modułach kształcenia nie budzą zastrzeżeń. Charakteryzuje je pełen obiektywizm i przejrzystość formułowania ocen. Ocenę efektów kształcenia osiąganych przez studentów, na każdym etapie procesu dydaktycznego dokonują kierownicy pracowni w których realizowany jest program dydaktyczny, a prace końcową ocenia komisja dyplomowa. W odczuciu studentów system oceny osiągnięć jest zobiektywizowany i sprawiedliwy, zgodny z tradycją uczelni artystycznych, zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen.

4. Zalecenia

Zaleca się zwiększenie zróżnicowania zakresu i treści kształcenia przedmiotów specjalnościowych między poszczególnymi specjalnościami.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu

dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszaro- m kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena: w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim. Zespół Oceniający biorąc pod uwagę dorobek naukowy, obciążenia dydaktyczne, formę zatrudnienia oraz złożone oświadczenia, do minimum kadrowego wizytowanego kierunku zaliczył proponowanych przez uczelnię **7 nauczycieli akademickich, w tym: jednego profesora, dwóch doktorów habilitowanych oraz czterech doktorów**. Osoby te posiadają dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w obszarze sztuki, wskazanemu dla wizytowanego kierunku, w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuki piękne. Zatem minimum kadrowe dla kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych jest spełnione. Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* wynosi około 1:10. Tym samym **jednostka spełnia wymagania** § 17 ust. 1 pkt. 1 w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz.1370.).

2.2

Dorobek naukowy i artystyczny oraz kwalifikacje dydaktyczne kadry zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe są adekwatne do realizowanego programu na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* i zakładanych efektów kształcenia. Potwierdzenie dorobku naukowego i artystycznego Komisja Oceniająca uzyskała w opisie kart dydaktyków tworzących minimum kadrowe. W załączniku nr 4 są przedstawione wybrane z większej liczby wpisanych najważniejszych dokonań kadry w postaci wystaw, publikacji. Z całości w/w kadry bardzo dobrze prezentują jako swoje osiągnięcia dydaktyczne oraz artystyczne młodszy dydaktycy.

2.3

Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych. W Instytucie pracują pedagodzy stanowiący minimum kadrowe w stopniu doktora i doktora habilitowanego, którzy podnosili swoje kwalifikacje pracując w Uczelni, są tzw. wychowankami macierzystej Uczelni - w tym pięciu pracowników, którzy rozpoczynali pracę w Uczelni z tytułem zawodowym magistra. Obecnie dwóch z nich uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego, a trzech - doktora. Na podstawie uzyskanych informacji Zespół Oceniający stwierdził, iż kadra ocenianego kierunku

studiów jest stabilna w grupie nauczycieli akademickich samodzielnych jak również posiadających stopień naukowy doktora. Polityka kadrowa władz uczelni sprzyja w działalności i przedsięwzięciach międzynarodowych pracowników dydaktycznych w postaci finansowania organizowania jak również uczestniczenia w konferencjach, warsztatach oraz wystawach w kraju i za granicą.

2.4

Jednostka jako Instytut nie ma środków celowych przyznawanych w ramach oceny parametrycznej na badania statutowe. Brak takich środków utrudnia prowadzenie badań naukowych. Ponadto uczelnia do roku 2014, prowadząc studia I stopnia, nie miała obowiązku prowadzenia badań naukowych, a nowelizacja ustawy dała uczelniom odpowiedni czas do dostosowania się do wymogów w tym zakresie. Zamiar przejścia na praktyczny profil kształcenia na ocenianym kierunku pozwala uznać, że prowadzone indywidualne badania kadry akademickiej spełniają odpowiednią rolę w tym zakresie. W Raporcie władze Instytutu interpretują badania naukowe w zakresie dyscypliny sztuki piękne jako: własną działalność artystyczną pedagoga w postaci wystaw indywidualnych i zbiorowych, jak również udział w prezentacjach i konkursach o charakterze artystycznym - i to jest kwalifikowane jako badania naukowe. Każdy pedagog we własnym zakresie biorąc udział w w/w wystawach, prezentacjach i konkursach poszerza swoje kompetencje dydaktyczne, które później uwzględni w pisaniu programów dydaktycznych. Instytut ma do dyspozycji w każdym roku akademickim środki na finansowanie udziału kadry dydaktycznej w konferencjach naukowych i szkoleniowych.

2.5

Mimo braku środków celowych na badania naukowe, pedagodzy prowadząc własną działalność artystyczną wykorzystują to wszystko w projektowaniu i doskonaleniu programów kształcenia np. w oferowaniu tematyki wykładów, prac dyplomowych. Zespół Oceniający po zapoznaniu się z dorobkiem naukowym i artystycznym w pełni to potwierdza.

3. Uzasadnienie

Instytut w pełni wypełnia wymagania minimum kadrowego, a dydaktycy włączeni do minimum kadrowego posiadają znaczący dorobek artystyczny. Instytut wspiera i motywuje swoich pracowników w zakresie rozwoju naukowo-badawczego oraz podnoszenia umiejętności dydaktycznych.

Do minimum kadrowego wizytowanego kierunku *Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* Zespół Oceniający zaliczył w pełni **7 osób**.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku *Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* **wynosi około 1:10** (studia pierwszego stopnia - razem liczba studentów na rok ak. 2015/16 wynosi 63) przy obowiązującym na wizytowanym kierunku nie większym niż 1:25.

Prowadzona polityka kadrowa przez władze Uczelni i Instytutu gwarantuje rozwój kadry dydaktycznej, a co za tym idzie rozwój programowy i dydaktyczny Instytutu – (*Regulamin szczegółowego trybu i zasad pokrywania kosztów promocji doktorskich i habilitacyjnych oraz studiów doktoranckich nauczycieli akademickich PWSZ w Raciborzu* (Zarządzenie Nr 355/2013 Rektora PWSZ w Raciborzu)) Na spotkaniu z kadrami dydaktycznymi członkowie Komisji Oceniającej uzyskali w pełni potwierdzenie tego faktu.

Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych oraz struktura kwalifikacji są prawidłowe i zapewniają osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia.

Jednostka jako Instytut nie ma środków celowych przyznawanych w ramach oceny parametrycznej na badania statutowe. Kadra akademicka prowadzi indywidualne badania oraz działalność artystyczną w zakresie dyscypliny sztuki piękne.

4. Zalecenia

Brak zaleceń

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

1. Ocena **znacząco**

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1. Przy Instytucie Studiów Edukacyjnych i Sztuki PWSZ w Raciborzu w skład którego wchodzi oceniany kierunek *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych*, powołano Radę Konsultacyjną. W składzie Rady interesariuszy zewnętrznych reprezentują min. Dyrektor Raciborskiego Centrum Kultury, Dyrektor Muzeum Ziemi Głubczyckiej, Dyrektor Zakładu Karnego w Raciborzu, Dyrektor Ogniska Plastycznego w Rydułtowach, Dyrektor Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kuźni Raciborskiej, Dyrektor Zespołu Szkół w Krzanowicach, Dyrektor Zakładu Poprawczego i Schroniska dla Nieletnich w Raciborzu, Dyrektor Gimnazjum nr 1 w Raciborzu, Dyrektor Domu Pomocy Społecznej „Złota Jesień” w Raciborzu, Prezes Zarządu Centrum Opieki nad Dzieckiem, dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Raciborzu. Interesariuszy wewnętrznych reprezentują: Dyrektor Instytutu Studiów Edukacyjnych i Sztuki, z-ca dyrektora, Kierownicy Zakładów. Zasadniczym celem Rady jest wspieranie i organizowanie szerokiej współpracy Instytutu z podmiotami zewnętrznymi w kierunku doskonalenia efektów kształcenia w kontekście przydatności studentów do wymogów rynku pracy. Doskonalenia metod walidacji efektów kształcenia założonych do realizacji w ramach poszczególnych modułów kształcenia, określania zapotrzebowania na konkretne kompetencje zawodowe. Wsparcia merytorycznego i organizacyjnego w zakresie studenckich praktyk zawodowych, inicjowanie badań diagnostycznych i wdrożeniowo – ewaluacyjnych w zainteresowanych placówkach, instytucjach, stowarzyszeniach oraz popularyzowania uzyskanych rezultatów. Na szczególną uwagę zasługuje działalność Rady Konsultacyjnej oraz szerokie grono placówek, w których studenci mogą realizować praktyki oraz swoje zamierzenia zawodowe i artystyczne. Do szczególnych, wspólnych działań dotyczących między innymi wzbogacania efektów kształcenia, pomiędzy kierunkiem *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* a interesariuszami zewnętrznymi należą: Zorganizowanie w Muzeum Ziemi Głubczyckiej Konferencji pt.: „W sercu szlaku ks. Biskupa J.M. Nathana” oraz wystawy towarzyszącej tej konferencji, której autorami byli studenci kierunku, wystawy tkaniny i książki artystycznej pt. „Przestrzeń i faktura”, zorganizowanie warsztatów fotograficzno-metodycznych w Głubczycach przez pracowników Uczelni, wystawy w Powiatowym Muzeum Ziemi Głubczyckiej pod tytułem „edu-ARTYSTYCZNI” – prezentacja efektów twórczości studentów oraz pedagogów kierunku. Studenckie Koło Naukowe Fotografii Artystycznej FOTON, we współpracy z Miejską powiatową Biblioteką Publiczną im. Ryszarda Kincla w Raciborzu zorganizowało wystawy: pt. „FORMA-II” wystawa inspirowana twórczością Eduarda Westona, wystawa pt. „Zatrzymane w kadrze”, „Kryminalny obraz Miasta”. Współpraca z Raciborskim Centrum Kultury: - regularne wystawy studentów i wykładowców w dwóch miejscach: w Galerii Sztuki Współczesnej ul. Chopina 21 w Galerii przy Raciborskim Centrum Informacji od roku 2016 nazwa Galeria *Obok*, - praktykanci w Dziale Marketingu i Promocji: ich praca polega między innymi na projektowaniu materiałów promocyjnych, aranżacji scenografii imprez kulturalnych, serwisie fotograficznym.

Na szczególną uwagę zasługują inicjatywy, które bezpośrednio odpowiadają na potrzeby otoczenia

społecznego, gospodarczego czy kulturalnego. Młodzieżowy Dom Kultury w Raciborzu od 2006 roku współpracuje z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Raciborzu, a w szczególności z Instytutem Studiów Edukacyjnych i Sztuki. Jako placówka zewnętrzna aktywnie uczestniczy w projekcie "Modelowy Program Praktyk" (od stycznia 2011 r.), dzięki któremu studenci mogą odbywać praktyki zawodowe. Praktyki studenckie są nieocenioną pomocą dla prowadzącego zajęcia w ramach kół zainteresowań, jak i dla samego studenta. Młodzi ludzie, pod fachowym okiem, mogli nabierać doświadczenia w pracy z wychowankami w każdym wieku - począwszy od dzieci trzyletnich, na uczniach szkół ponadgimnazjalnych skończywszy. Niejednokrotnie udział studentów w praktykach wnosi powiew świeżości artystycznej i mobilizuje do jeszcze większej pracy w zakresie rozwijania warsztatu plastycznego. Wychowankowie Młodzieżowego Domu Kultury niejednokrotnie uczestniczą w wystawach organizowanych przez Instytut Studiów Edukacyjnych i Sztuki PWSZ w Raciborzu. Podczas tej współpracy praktykę zawodową odbyło około 120 studentów, w tym ponad 30 z kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych*.

3.2.

Nie dotyczy

3.Uzasadnienie

Instytut Studiów Edukacyjnych i Sztuki w skład którego wchodzi kierunek *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* współpracuje z instytucjami kultury i oświaty regionu. Interesariusze zewnętrzni biorą udział zarówno w przedsięwzięciach realizowanych przez w/w kierunek jak również biorą aktywny udział w kształtowaniu programu na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych*. Ważnym elementem tych działań jest utworzona Rada Konsultacyjna. To skłania do stwierdzenia, że działania w tym zakresie są prowadzone poprawnie i rozwojowo. Planowana zmiana profilu kierunku z ogólnoakademickiego na praktyczny wiąże się jednak z bardziej ściślejszą i aktywniejszą współpracą z interesariuszami zewnętrznymi. Ta z kolei, nakłada na Instytut przyjęcie na siebie obowiązków zmiany w programie studiów ukierunkowanych na profil praktyczny. Dlatego zdaniem zespołu PKA, który przeprowadzał akredytację te działania muszą być zintensyfikowane.

4. Zalecenia

Należy jeszcze bardziej rozwinąć współpracę z interesariuszami zewnętrznymi w kontekście zarówno doświadczeń wynikających z realizowanych praktyk zawodowych jak również w perspektywie przyszłej pracy zawodowej. Wiąże to się również z zamiarem zmiany profilu kierunku z ogólnoakademickiego na praktyczny.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających

co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

1. Ocena: w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1

Uczelnia przeznaczyła do prowadzenia zajęć wyłącznie na kierunku *Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* budynek, usytuowany niedaleko budynku głównego Uczelni na ul. Lwowskiej 9. W budynku tym znajdują się następujące pomieszczenia dydaktyczne: dwie pracownie graficzne, cztery pracownie rysunkowo-malarskie przystosowane do prowadzenia zajęć z podstaw technik i technologii malarskich, sala wykładowa wyposażona w sprzęt multimedialny, pracownia komputerowa, pracownia fotograficzna wraz z ciemnią fotograficzną i studiem fotograficznym, pracownia mozaiki, pracownia rzeźby oraz pracownia witrażu, mieszcząca się w budynku głównym przy ul. Słowackiego 55.

Część zajęć teoretycznych jest prowadzona w wyposażonych salach wykładowych w budynku głównym Uczelni. W ramach kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* grupy pracowniane liczą do 12 studentów oraz 8 studentów w grupach podczas zajęć pracowni licencjackiej. Powierzchnia poszczególnych pomieszczeń, pracowni i ich wyposażenie są dostosowane do ilości grup studiujących. Tak więc infrastruktura dydaktyczna i naukowa umożliwia realizację programu kształcenia w pełni o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Zespół Oceniający pozytywnie ocenia infrastrukturę dydaktyczną i naukową jednostki. Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych są odpowiednie. Studenci mają dostęp do specjalistycznych sal w celu wykonywania zadań w ramach programu studiów i prowadzenia badań naukowych.

4.2

Biblioteka PWSZ w Raciborzu jest biblioteką naukową. Jej najważniejszym zadaniem jest współudział w organizowaniu pracy naukowej i dydaktycznej nauczycieli akademickich i studentów. Strukturę biblioteki tworzą: Wypożyczalnia, Czytelnia Ogólna, Czytelnia Czasopism, Ośrodek Informacji Naukowej oraz Sekcja gromadzenia i opracowania zbiorów. W Bibliotece funkcjonuje system biblioteczny ProLib M21, który umożliwia pełną automatyzację czynności związanych z gromadzeniem, opracowaniem, udostępnianiem zbiorów bibliotecznych oraz elektroniczną obsługą kont czytelniczych. Całość zbiorów jest skomputeryzowana. Biblioteka posiada ponad 47 tys. książek, bogaty zbiór dokumentów elektronicznych, dźwiękowych, filmów, map oraz czasopism z zakresu dyscyplin związanych z kształceniem na kierunkach prowadzonych przez Uczelnię. W części zbiorów książek o sztuce zasoby biblioteki są skromne. W Czytelni Czasopisma dostępne są 22 tytuły z zakresu sztuki i wychowania plastycznego – co potwierdza troskę władz Instytutu o zapewnienie dostępu studentom i kadrze do właściwej literatury. Komisja Oceniająca dokonała hospitacji w/w pomieszczeń i w pełni potwierdza, że studenci mają dostęp do zalecanej w sylabusach lektury. Biblioteka w zakresie wymiany międzybibliotecznej współpracuje z 36 bibliotekami uczelnianymi. Studenci i pracownicy mogą bezpłatnie przeglądać w sieci Uczelni oraz z komputerów domowych teksty publikacji. Wykupiono dostęp do ponad 200 pełnych tekstów książek w wersji elektronicznej. Dzięki takiej polityce Dyrekcji Biblioteki i władz Instytutu studenci mogą liczyć na większą ofertę w wypożyczaniu książek i czasopism. Student może zamówić wybraną książkę i termin jej odbioru

drogą internetową.

4.3. W Instytucie nie jest prowadzone kształcenie na odległość.

3. Uzasadnienie

W ramach realizowanych specjalności na ocenianym kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* baza dydaktyczna jest wystarczająca, mogłaby obsłużyć zdecydowanie większą liczbę studentów. Wyposażenie pracowni jest na bieżąco uzupełniane. W infrastrukturze Instytut posiada pracownię z odpowiednim wyposażeniem:

Dwie pracownie graficzne – są wyposażone w dwie wielkoformatowe prasy walcowe, wałki jednoręczne i oburęczne firmy Zakomet, suszarkę półkowa, wyżymaczkę do papieru, blaty i wałki pras, wałek wyżymaczki, piecyk i duże wałki do nakładania farby.

Cztery pracownie rysunkowo-malarskie - wyposażone w adekwatną do liczebności grup studenckich liczbę sztalug i desek podkładowych do rysunku oraz regały do przechowywania prac malarskich i rysunkowych. Salę wykładową - wyposażoną jest w sprzęt multimedialny: komputer, projektor, wizualizer, nagłośnienie oraz telewizor z odtwarzaczem video, pracownię komputerową - wyposażoną w 12 komputerów dla studentów, komputer wykładowcy, skaner, drukarkę laserową kolorową, projektor, nagłośnienie. Bogate oprogramowanie: Adobe Creative Suite 3.3 Design Premium Win Edu, Adobe Flash CS3, Adobe Bridge CS3, Adobe PhotoShop CS3, Adobe Acrobat 9.0, Adobe Illustrator CS3, Adobe InDesign CS3, Adobe Linguistics CS3, Adobe Dreamweaver CS3, Fireworks CS3, CorelDraw Graphics Suite 11, CorelDraw Graphics Suite X5, Corel VideoStudio Pro X4, Format Factory, Inkscape, Libre Office, Microsoft Office, SketchUp, Autodesk 3ds Max, Audacity, Autodesk Maya, Autodesk MotionBuilder, Autodesk Mudbox, GIMP, Sculptris Alpha. Pracownię fotograficzną wraz z ciemnią fotograficzną – które są wyposażone: w dwanaście indywidualnych kabin (powiększalnik, zegar ciemniowy, maskownice), wanny do procesu srebrowego z zestawem kuwet, szafki z zestawami koreksów, filtrów, szczypiec, naczyń laboratoryjnych.

W ciemni znajdują się również suszarki elektryczne, siatka do suszenia filmów, stół z urządzeniem do cięcia papieru. Do pracowni fotograficznej należy również magazyn sprzętu specjalistycznego, w którym znajduje się szafa pancerna ze sprzętem fotograficznym (m.in. aparaty fotograficzne, obiektywy, filtry światłomierze, statywy, oświetlacze halogenowe), szafy zamykane z zestawami materiałów eksploatacyjnych, rekwizyty do zdjęć. W studio fotograficznym znajduje się zestaw teł, zestaw lamp błyskowych na szynach, zestaw lamp błyskowych na statywach z softboksami, parasolkami, plastry miodu, tubusy, wrota, statyw. Pracownię mozaiki – która jest wyposażona w maszynki do cięcia glazury, ośelki do szlifowania, urządzenie elektryczne do ciecienia glazury, urządzenie do łamania glazury, szczypce, młotki, rakle oraz niezbędne do realizacji zajęć materiały typu: kleje, płytki ceramiczne, fugi, siatki. Pracownię rzeźby - z wyposażeniem: kawalety rzeźbiarskie, pojemniki a glinę, zaplecze warsztatowe z wiertarką stołową, imadłem, wiertarką, gilotyną oraz innymi prostymi narzędziami ręcznymi. Na bieżąco uzupełniane są materiały do tworzenia konstrukcji, zapas gipsu, pasty, pakuły, materiały do przygotowywania form gipsowych.

Pracownię witrażu – która mieści się w budynku głównym na ul. Słowackiego 55 i jest wyposażona w piec do fusingu, 3 szlifierki poziome do obróbki szkła, nożyce konturowe do form witrażowych, noże do cięcia szkła, cążki, młotki, cyrkiel do szkła, przymiary aluminiowe do cięcia szkła, łamacze, stół montażowy do witrażu, stół podświetlany, okulary ochronne oraz niezbędne do realizacji zajęć materiały typu tafle szkła, proszki szklarskie, ostrza do noży.

Jednak sam budynek przejęty przez kierunek (niespełna trzy lata temu) wymaga unowocześnienia i remontu – okna, klatki schodowe oraz inne elementy z natury estetycznej.

W Instytucie nie ma dostępu do sieci bezprzewodowej, co znacznie utrudnia pracę studentom i przygotowanie do zajęć dydaktycznych. Infrastruktura Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej

w Raciborzu jest częściowo przystosowana do potrzeb studentów z niepełnosprawnością ruchową, m.in. brak jest podjazdów do wszystkich miejsc w jednostce. <u>Odczuwa się brak macierzystej galerii, jako okna na kontakty i współpracę z innymi Uczelniami.</u> Biblioteka jest dobrze wyposażona w literaturę potrzebną do realizacji zamierzonych efektów kształcenia i zalecaną w sylabusach. Każdy student ma dostęp do źródeł elektronicznych zarówno bezpłatnych jak i płatnych. Biblioteka jest otwarta w godzinach odpowiadających potrzebom studentów. W Bibliotece występują stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu oraz czytelnia. Uczelnia nie prowadzi sformalizowanego kształcenia na odległość. Jednak nauczyciele poza zajęciami są dostępni poprzez pocztę e-mailową, komunikatory internetowe, portale społecznościowe, gdzie poszczególne grupy studenckie są zrzeszone w grupy zamknięte, w których uczestniczą wykładowcy, przesyłając informacje oraz materiały związane z dydaktyką. Dotychczasowy brak platformy edukacyjnej można uznać za słabą stronę infrastruktury dydaktycznej Uczelni. Rozmowy dotyczące tej sprawy rozpoczęto w ramach Uczelnianego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Niewątpliwie mocną stroną jest działanie, dostępność i możliwość wykorzystania bogatych zasobów w pełni skomputeryzowanej biblioteki PWSZ. 4. Zalecenia Zaleca się zwiększyć pomoc w zakresie zakupów materiałów niezbędnych w dydaktyce – m.in. farby do druku, różnego rodzaju papiery graficzne. Zaleca się także utworzenie dostępu do sieci bezprzewodowej dla studentów. Remontując budynek należy wygospodarować miejsce na Galerię studencką.	5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy 5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.* 5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.* 5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.* 5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych. 5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów. 1. Ocena w pełni <i>2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.</i> 5.1. Studenci są zadowoleni z opieki dydaktycznej i naukowej. Nauczyciele akademicy są dostępni podczas konsultacji oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej. Terminy konsultacji są dostosowane do formy i trybu studiów oraz do planu zajęć.
--	---

W Uczelni istnieje możliwość ubiegania się o indywidualną organizację studiów oraz indywidualny program studiów, w tym plan studiów, których proces aplikacji jest transparentny i został opisany w Regulaminie Studiów. Studenci korzystają z indywidualnej organizacji studiów i są zadowoleni z tej możliwości oraz procesu ubiegania się o tą opcję.

W opinii studentów proces dyplomowania jest przejrzysty i zrozumiały. Studenci są zobowiązani do wyboru opiekuna pracy dyplomowej na 4 semestrze studiów I stopnia. Studenci wyrazili opinię, że podczas realizacji pracy dyplomowej, współpraca i wsparcie merytoryczne otrzymywane od opiekuna są odpowiednie i bardzo sobie cenią wsparcie opiekuna pracy z uwagi na bardzo indywidualne podejście. Studenci pozytywnie ocenili liczbę osób przypadającą na jednego opiekuna. Seminary odbywają się w ramach zajęć, podczas których studenci prezentują swoje postępy w pisaniu pracy dyplomowej.

Dodatkowo Wydział umożliwia studentom organizowanie wystaw, na których mogą prezentować swoje prace.

W ramach kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* w Uczelni działają 3 Koła Naukowe: Foton, Grafit i Animatik. Studenci w ramach Kół Naukowych mogą się rozwijać pod względem naukowym i artystycznym. Mają możliwość udziału w badaniach naukowych oraz organizowania własnych wystaw. Wydział wspiera działalność Kół Naukowych przez finansowanie ich projektów. Dodatkowo prowadzący zapraszają studentów do udziału w ich wystawach lub monografiach. Jedno z kół naukowych – Foton – obchodził w tym roku akademickim 10-lecie swojej działalności i z tej okazji co miesiąc były organizowane różne wystawy i konferencje, podczas których była prezentowana twórczość studentów. Jednym z największych wydarzeń, które współorganizują studenci jest Światowy Festiwal Fotografii w Bielsku Białej, gdzie studenci przedstawiają swoje prace.

Studenci uważają, że programy studiów i efekty kształcenia, które są dostępne na stronie internetowej Uczelni są dla nich wystarczającym źródłem informacji na temat przedmiotu. W ich opinii treści kart przedmiotów są kompletne i wspomagają ich proces uczenia się. Karty przedmiotów zawierają wszelkie niezbędne informacje nt. zaliczenia przedmiotów, efektów kształcenia, wymiaru godzin, literatury. Zamieszczone tam informacje pomagają studentom w wyborze przedmiotów obieralnych.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci poinformowali, że prowadzący udostępniają materiały pomocnicze, np. dodatkowe arkusze ćwiczeniowe, literatura, które w ich opinii są bardzo przydatne.

W Uczelni istnieją dwie formy mechanizmów motywujących studentów, którymi są stypendium rektora finansowane z Funduszu Pomocy Materialnej oraz Nagroda Rektora, która jest przyznawana studentom na wniosek dyrektora instytutu, kierownika zakładu, nauczyciela akademickiego lub samorządu studenckiego. Przy przyznawaniu ww. stypendiów brane są pod uwagę średnia ocen oraz osiągnięcia naukowe, sportowe i artystyczne. W opinii studentów takie systemy motywacyjne są satysfakcjonujące.

Przyznawanie pomocy materialnej odbywa się na zasadach opisanych w Regulaminie pomocy materialnej dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu przyznawanej w ramach dotacji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Na podstawie analizy własnej stwierdzono, że zasady otrzymywania wszelkich świadczeń pomocy materialnej są przejrzyste i zrozumiałe dla studentów oraz są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Regulamin przyznawania pomocy materialnej został ustalony przez Rektora w porozumieniu z Samorządem Studenckim zgodnie z art. 186 pkt. 1 ustawy. Przyznawanie stypendiów należy do obowiązków Komisji Stypendialnej, w której zasiadają studenci zgodnie z art. 177 ust. 3 Ustawy.

Studenci są zadowoleni z systemu opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej w Instytucie Studiów Edukacyjnych i Sztuki. Studenci wszelkie skargi i zastrzeżenia mogą składać przez swoich starostów lub bezpośrednio do Dziekan Wydziału, a także przez tzw. Skrzynkę uwag, na którą studenci mogą przysyłać swoje uwagi i komentarze dotyczące studiowania w jednostce.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci pozytywnie ocenili proces kształcenia realizowany na

wizytowanym kierunku. Nie mieli żadnych zastrzeżeń, co do systemu opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej.

5.2.

Uczelnia umożliwia udział studentom w wymianach międzynarodowych, głównie w ramach programu Erasmus+. Uczelnia ma podpisane dwie umowy bilateralne, w ramach których studenci mogą skorzystać z wymiany. Umowy te są zawarte z Uniwersytetem Ostrawskim w Ostrawie i Latvijas Universitate w Rydze. Wszelkie informacje dotyczące procedury ubiegania się o udział w wymianie, wymagane dokumenty oraz informacje o ofercie można znaleźć na stronie internetowej jednostki. Dodatkowym wsparciem dla studentów w procesie ubiegania się o wyjazd jest pomoc ze strony Uczelnianego i Instytutowego Koordynatora ds. Erasmus+, którzy są dostępni na swoich dyżurach. Niestety studenci nie korzystają z oferty Jednostki, z uwagi na względy ekonomiczne oraz chęć pozostania w rodzinnych okolicach.

5.3.

Studenci kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* mają możliwość kontaktu z otoczeniem społecznym i gospodarczym. Instytut Studiów Edukacyjnych i Sztuki współpracuje z lokalnymi domami kultury i galeriami w regionie. Studenci mają możliwość odbywania praktyk w instytucjach współpracujących z Wydziałem oraz perspektywę zatrudnienia w nich. Ponadto Wydział zapewnia studentom udział w wystawach i monografiach, co studenci oceniają pozytywnie.

Na Uczelni funkcjonuje Biuro Karier oraz Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości. Biuro Karier pomaga studentom w procesie ubiegania się o dodatkowe praktyki lub staże. Dodatkowo studenci mogą skorzystać z doradztwa zawodowego, wsparcia przy tworzeniu CV oraz listu motywacyjnego oraz szkoleń z umiejętności miękkich. Natomiast Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości oferuje wsparcie prawne w zakresie tworzenia własnej działalności gospodarczej, udostępnia infrastrukturę w przypadku założenia działalności oraz zapewnia obsługę księgową. Aktywni studenci współpracujący przy badaniach naukowych mają możliwość wyjazdów na konferencje naukowe i wystawy oraz organizowania własnych wydarzeń artystycznych,.

Władze Uczelni wspierają Samorząd Studencki, który podejmuje działania mające charakter kulturalny jak i wspierający proces kształcenia. Przedstawiciele Samorządu Studenckiego pozytywnie ocenili współpracę z Władzami Jednostki jak i oferowane przez nich wsparcie.

W opinii studentów obecnych podczas spotkania ZO PKA działania podejmowane przez Wydział w kontekście stwarzania warunków do kontaktu z otoczeniem społeczno-gospodarczym są odpowiednie.

5.4.

Uczelnia zapewnia odpowiednią opiekę dydaktyczną dla studentów z niepełnosprawnościami. Na Uczelni funkcjonuje Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych, który wspomaga studentów. Jako wsparcie dla studentów z niepełnosprawnościami funkcjonuje Studencki Klub Pomocy Koleżeńskiej, do którego należą wszyscy zainteresowani studenci. Każdy członek Klubu może być dodatkowym asystentem dla osoby niepełnosprawnej, może pomagać podczas zajęć oraz być wsparciem podczas nauki. Dodatkowo do dyspozycji studentów jest tłumacz języka migowego oraz asystenci, którzy mogą pomagać w zapisywaniu notatek na zajęciach. Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych opracował wskazówki dla prowadzących, które mogą wesprzeć kształcenie studentów oraz polepszyć podejście prowadzących. Studenci mogą liczyć na wsparcie Pełnomocnika podczas procesu ubiegania się o praktykę. Studenci niepełnosprawni mogą się ubiegać o indywidualizację procesu kształcenia. W Uczelni istnieje możliwość ubiegania się o stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogę, co w opinii studentów jest wystarczające. Na podstawie analizy własnej należy stwierdzić,

że Jednostka zapewnia studentom z niepełnosprawnościami wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia.

5.5.

Godziny otwarcia dziekanatu Instytutu, są dostosowane do potrzeb studentów, którzy pozytywnie ocenili kompetencje oraz kulturę pracowników tej jednostki. Dostęp do informacji na temat programu kształcenia i procedur toku studiów studenci mają zapewniony poprzez stronę internetową i tablice informacyjne znajdujące się na korytarzach Wydziału. Znajdują się tam informacje dotyczące programu kształcenia i funduszu pomocy materialnej. Harmonogram roku akademickiego i sesji, plany zajęć oraz regulamin studiów są ogólnodostępne na stronie internetowej Uczelni.

Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili dostęp do informacji na temat programu kształcenia oraz funduszu pomocy materialnej.

3. Uzasadnienie

Jednostka zapewnia wsparcie w procesie uczenia się poprzez odpowiednią pomoc naukową i dydaktyczną. Prowadzący są dostępni dla studentów poza zajęciami w ramach godzin konsultacji i dyżurów.

Studenci kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* mają możliwość skorzystania z programów wymiany zagranicznej. Wydział wspiera studentów w kontaktach z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz we wchodzeniu na rynek pracy poprzez współpracę z odpowiednimi placówkami. Jednostka w odpowiednim zakresie wspiera w procesie kształcenia studentów z niepełnosprawnościami. Obsługa administracyjna na Wydziale w opinii studentów jest kompetentna i spełnia ich oczekiwania.

4. Zalecenia

Brak zaleceń.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, *

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania, *

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5. wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia, *

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej, *

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena: w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

6.1.

Polityka jakości realizowana w Uczelni jest częścią Zasad Funkcjonowania Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w PWSZ w Raciborzu – Wydanie II, przyjętych uchwałą nr 3/2016 Senatu PWSZ w Raciborzu z dnia 11 lutego 2016 r. Cele jakościowe zostały wyrażone również w Strategii PWSZ w Raciborzu na lata 2014 – 2016 (uchwała nr 204/2014 Senatu z dnia 13 marca 2014 r.). Celem Systemu, obejmującego wszystkie formy, profile studiów i poziomy kształcenia prowadzonego przez Uczelnię, jest zapewnienie wysokiego poziomu jakości kształcenia studentów. Cel jest realizowany przez:

- kreatywne planowanie procesu dydaktycznego,
- wprowadzenie mechanizmów zapewniających wysoką jakość kształcenia,
- właściwą realizację procesu kształcenia (dostosowanie bazy i stworzenie odpowiednich warunków dydaktycznych),
- dbałość o wysoki poziom kompetencji pracowników dydaktycznych,
- bieżące monitorowanie i analizę jakości kształcenia,
- podejmowanie działań doskonalących,
- podnoszenie rangi pracy dydaktycznej i organizacyjnej poprzez ocenę kadry dydaktycznej oraz ocenę kadr administracyjnych, wprowadzenie obiektywnego systemu motywowania.

W załączniku nr 4 do Zasad Funkcjonowania Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w PWSZ w Raciborzu określono wytyczne tworzenia WSZJK na poziomie Instytutów. Instytutowy System Zapewniania Jakości kształcenia został zdefiniowany jako zbiór ujednoliconych zasad działań i przedsięwzięć organizacyjnych oraz procedur i instrukcji postępowania dotyczących kształcenia w ramach kierunków studiów prowadzonych w Instytucie. W imieniu Rektora odpowiedzialnym za funkcjonowanie Uczelnianego Systemu jest Przewodniczący Uczelnianego Zespołu Zapewniania Jakości Kształcenia, nadzorujący działalność Instytutowych Zespołów Zapewniania Jakości Kształcenia. Szczegółowe cele oraz zasady funkcjonowania Instytutowego Systemu opracowuje Instytutowy Zespół, z uwzględnieniem naukowej i dydaktycznej specyfiki Instytutu oraz prowadzonych kierunków studiów. Zasadniczym celem Instytutowego Systemu jest wprowadzenie mechanizmów oraz określenie warunków i zasad działania zapewniających wymaganą jakość kształcenia, a także jej systematyczne doskonalenie przez:

- dbałość o odpowiedni poziom kompetencji kadry nauczycielskiej i jej ciągły rozwój,
- podniesienie rangi pracy dydaktycznej, m. in. przez odpowiednie motywowanie kadry nauczającej,
- stymulowanie sukcesywnego unowocześniania programów kształcenia, z uwzględnieniem współczesnych osiągnięć nauki i techniki oraz wymagań rynku pracy,
- dbałość o właściwe warunki prowadzenia zajęć i efektywną obsługę administracyjną procesu dydaktycznego,
- zwiększenie wpływu studentów na jakość kształcenia i funkcjonowanie Instytutowego Systemu,

- promocję oferty kształcenia, skierowaną do kandydatów na studia oraz pracodawców,
- informowanie otoczenia Uczelni o metodach oceny jakości studiów i poziomie wykształcenia absolwentów.

Strukturę organizacyjną WSZJK tworzą następujące organy i gremia: Senat, Prorektor ds. Dydaktyki i Studentów, Dyrektorzy Instytutów, Uczelniany Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia, Instytutowe Zespoły Zapewniania Jakości Kształcenia. Wewnętrzny System Zapewniania Jakości kształcenia został opracowany w formie Uczelnianej Księgi Jakości Kształcenia, która jest nadrzędna w stosunku do Instytutowej Księgi Jakości Kształcenia. Księga zawiera prezentację Uczelni, deklarację i politykę jakości, dotyczy takich obszarów działania Uczelni, jak np.: zarządzanie kadrami (zasady dotyczące rozwoju i motywowanie kadry), infrastruktura związana z procesem kształcenia, organizacja studiów, programy nauczania, procedura praktyk, procedura dyplomowania, realizacja procesu dydaktycznego z uwzględnieniem zasad etyki, realizacja procesu kształcenia, warunki prowadzenia i zaliczania zajęć, ankietyzacja, hospitacja, proces rekrutacji, działania promujące Uczelnię (kierunki kształcenia), zasady obsługi kadry administracyjnej, audyt Systemu, permanentne doskonalenie Systemu. Oceniając strukturę zadaniowo-instytucjonalną WSZJK, można uznać, że obejmuje ona odpowiednie organy i gremia Uczelni, które mają wpływ na proces zarządzania jakością kształcenia w ramach przejrzystości określonych kompetencji i relacji pomiędzy Systemem ogólnouczelnianym i instytutowym.

6.1.1

Nadzór merytoryczny nad pracami dotyczącymi projektowania efektów kształcenia i ich zmian sprawują: Dyrektor Instytutu, Kierownicy Zakładów oraz Instytutowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia. W oparciu o materiały przygotowane przez Kierowników Zakładów we współpracy z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia, Dyrektor Instytutu oraz Instytutowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia poddają ocenie programy nauczania z punktu widzenia zapewniania jakości kształcenia, efektów kształcenia oraz ustalają wnioski wynikające z tych ocen. Efekty kształcenia i programy studiów dla prowadzonych kierunków studiów są opiniowane przez samorząd studencki. Ponadto przedstawiciele tej grupy społeczności akademickiej jako członkowie Senatu (w wymiarze zgodnym z art. 61 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym) oraz Instytutowego Zespołu Jakości Kształcenia mogą wyrażać swoje opinie i uczestniczyć w podejmowaniu decyzji. W odniesieniu do wpływu na proces kształcenia interesariuszy zewnętrznych, podczas spotkań z ZO, przedstawiciele Instytutu podkreślali regularne kontakty z dyrektorami i pracownikami instytucji oświaty oraz kultury, zarówno podczas wystaw, jak i w formie roboczych spotkań wynikających z podpisanych umów o współpracy. Niemniej w celu uzyskiwania szerszego spektrum informacji w zakresie osiągniętych efektów kształcenia, Instytut postanowił usystematyzować kontakty z interesariuszami zewnętrznymi, zwracając się w poprzednich latach z prośbą o przedstawienie, w formie pisemnej, opinii dotyczących programu kształcenia wizytowanego kierunku oraz powołując Radę Konsultacyjną działającą przy Instytucie Studiów Edukacyjnych i Sztuki. Jednocześnie należy podkreślić, że opinie interesariuszy zewnętrznych na temat programu kształcenia są jednoznacznie pozytywne dlatego dotychczas nie wywołały żadnych zmian.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia zakłada cykliczne przeglądy programów kształcenia – dokonywane są każdego roku. Przeglądy dokonywane w odniesieniu do wizytowanego kierunku doprowadziły do pewnych modyfikacji, np. prowadzący pracownię rzeźby wprowadził dodatkowe zadania realizowane w sytuacji, gdy studenci wykonali szybciej przewidziane programem ćwiczenie podstawowe. Taka sytuacja ma miejsce w przypadku grupy dobrze umotywowanej, z przewagą osób uzdolnionych, pracujących szybciej.

6.1.2.

Monitorowanie stopnia osiągnięcia efektów kształcenia jest przewidziane w Wewnętrznym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia w kilku wymiarach. System zakłada, iż efekty kształcenia mają być opracowane dla każdego kierunku studiów z uwzględnieniem zasad właściwych dla Krajowych Ram Kwalifikacji. Jedną z najważniejszych w odniesieniu do kierunków artystycznych form monitorowania stopnia osiągnięcia efektów kształcenia jest ocena indywidualnych osiągnięć studenta. Egzaminy z poszczególnych zajęć odbywają się w formie pisemnej, ustnej, a w przypadku weryfikacji efektów artystycznych mają postać prezentacji wykonanych prac, w tym w formie wystaw. Podczas wizytacji nauczyciele akademicy podkreślali, że regularnie odbywają się zebrania Zakładów oraz przeglądy poszczególnych pracowni, podczas których dyskutowane są problemy z realizacją efektów kształcenia. Na podstawie uzyskanych opinii oraz przedstawionej dokumentacji stwierdzono, że tematem niektórych z nich jest analiza realizacji efektów kształcenia, np. nauczyciel akademicki prowadzący przedmiot dydaktyka edukacji plastycznej wskazał na ograniczone możliwości osiągania przez studentów efektów kształcenia mających ich przygotować do realizacji praktyk pedagogicznych. W związku z tym opracowano i wdrożono nowy program nauczania przedmiotu zakładający ćwiczenia z wykorzystaniem metod aktywizujących zarówno w terenie, jak i w specjalistycznych pracowniach Instytutu Studiów Edukacyjnych i Sztuki. W efekcie stwierdzono znaczne uatrakcyjnienie zajęć oraz zdecydowanie lepsze przygotowanie studentów do praktyk pedagogicznych.

Dodatkowo każdy prowadzący zajęcia jest odpowiedzialny za prowadzenie arkusza ocen częściowych, analizę wyników zaliczeń i egzaminów oraz dokonywanie samoewaluacji na podstawie wyników hospitacji, systematycznie prowadzonego w Instytucie przeglądu prac dyplomowych i ankietowania studentów oraz absolwentów. Zgodnie z założeniami, na podstawie zgromadzonych danych nauczyciel powinien podjąć refleksję dotyczącą stopnia osiągnięcia efektów kształcenia założonych dla prowadzonego przedmiotu, doboru metod kształcenia i metod weryfikacji oraz możliwych obszarów poprawy. Wyniki opisanego procesu prowadzonego mogą być uzasadnieniem złożenia wniosku w sprawie doskonalenia przedmiotu, który następnie jest poddawany analizie przez Dyrektora Instytutu, Instytutowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia oraz Uczelniany Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia. Należy podkreślić, że pełna ocena skuteczności ww. założeń do doskonalenia procesu kształcenia na wizytowanym kierunku nie jest obecnie możliwa z uwagi na rozpoczęcie działań w roku akademickim 2015/2016. Instytut obecnie gromadzi arkusze od prowadzących zajęcia, zaś ich analiza przez Instytutowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia jest planowana po zakończeniu roku akademickiego. Podczas wizytacji ZO zapoznał się z arkuszami dotychczas wypełnionymi przez nauczycieli akademickich. Wątpliwości budzą jednostkowe przypadki, gdy oceny wskazują, że wystąpiły trudności z osiągnięciem zakładanych efektów kształcenia a jednocześnie nauczyciele akademicy nie wskazują o jakie efekty chodzi, a także co jest prawdopodobną przyczyną trudności. Z punktu widzenia ZO, aby zwiększyć przydatność omawianego narzędzia, arkusz powinien przewidywać w takim przypadku konieczność wskazania efektów kształcenia, których osiągnięcie sprawiło studentom największą trudność oraz prawdopodobnych przyczyn takiego stanu rzeczy i sugerowanych zmian (w przypadku, gdy wskazana przez nauczyciela przyczyna uzasadnia podjęcie jakichś działań). Powyższa zmiana wydaje się konieczna z punktu widzenia zorientowania całego procesu na analizę efektów kształcenia w celu doskonalenia stopnia ich osiągania.

6.1.3.

Weryfikacja osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć opiera się na rozwiązaniach określonych w regulacjach wewnętrznych (Regulaminie Studiów, dokumentacji Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia).

Szczegółowe zasady weryfikacji osiągnięć przez studentów efektów kształcenia określone są w sylabusach oraz stosownej dokumentacji odnoszącej się do procesu dyplomowania oraz praktyk zawodowych. Wnioski wynikające z przebiegu i wyników egzaminów są omawiane na posiedzeniach Instytutowego Zespołu Zapewniania Jakości Kształcenia i Zakładów. Należy podkreślić, że w odniesieniu do monitorowania metod weryfikacji efektów artystycznych na wizytowanym kierunku prawidłowo funkcjonują rozwiązania wynikające z tradycji kształcenia w obszarze sztuki, np. organizowane są wystawy, podczas których prezentowane i poddawane dyskusji są prace studentów, co jest szczególnie istotne nie tylko wśród wszystkich studentów i pracowników Wydziału, ale również zewnętrznej publiczności. Otwarta dyskusja na temat jakości prac stanowi natychmiastową informację zwrotną odnoszącą się do prawidłowości procesu weryfikacji artystycznych efektów kształcenia. Również bezpośrednie kontakty student – nauczyciel akademicki – Dyrektor Instytutu i Kierownicy Zakładów pozwalają na ocenę metod weryfikacji efektów kształcenia. Należy zatem stwierdzić, że analiza osiągnięć studentów oraz ocena metod weryfikacji artystycznych efektów kształcenia jest prowadzona na bieżąco. Zespół Oceniający zwraca jednak uwagę, że w ramach WSZJK nie są prowadzone działania związane z monitorowaniem ex post metod weryfikacji efektów kształcenia odnoszących się do przedmiotów teoretycznych np. analiza prac etapowych lub pytań egzaminacyjnych w kontekście trafności ich doboru w odniesieniu do zakładanych efektów kształcenia.

W Uczelni funkcjonuje procedura antyplagiatowa, która dotyczy wszystkich pisemnych prac dyplomowych. Celem procedury jest przeciwdziałanie naruszeniu praw autorskich i nieuprawnionemu wykorzystywaniu cudzej własności intelektualnej. Do każdej wprowadzonej pracy system generuje raport podobieństwa zawierający wyliczone współczynniki podobieństwa danej pracy do innych tekstów oraz informacje dotyczące fragmentów pracy zidentyfikowanych przez system jako identyczne z tekstami z bazy danych oraz Internetu.

6.1.4.

Zasady potwierdzania efektów uczenia się reguluje uchwała Nr 258/2015 Senatu PWSZ w Raciborzu z dnia 26 lutego 2015 r. Analiza ww. aktu prawnego wykazała, że przyjęte zasady są zgodne z ogólnymi wytycznymi zawartymi w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym. ZO zwraca uwagę, że dotychczas tematyka potwierdzania efektów uczenia się nie została w Uczelni objęta działaniem Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

6.1.5.

Zgodnie z zasadami Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Uczelni jednym z jego elementów jest monitorowanie losów zawodowych absolwentów. Na poziomie ogólnouczelnianym monitoring dokonywany jest zgodnie z regulaminem badania karier zawodowych absolwentów Państwowej Wyższej szkoły Zawodowej w Raciborzu (uchwała Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu nr 44/2012 z dnia 16 lutego 2012 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu badania karier zawodowych absolwentów). Do badania wykorzystywany jest kwestionariusz ankiety. Pytania zawarte w ankiecie są zróżnicowane ze względu na grupę docelową (studenci pierwszego roku, absolwenci 6 miesięcy oraz 5 lat od zakończenia studiów). Za opracowanie wyników ankietowania odpowiada Biuro Karier. Raporty z badań przedkładane są Rektorowi jeden raz w roku akademickim. Informacje zawarte w raporcie udostępniane są członkom Uczelnianego oraz Instytutowego Zespołu Zapewniania Jakości Kształcenia i stanowią jeden z determinantów opracowania planu doskonalenia programów kształcenia. W wyniku badań przeprowadzonych w 2014 r. stwierdzono potrzebę modyfikacji procesu kształcenia na wizytowanym kierunku studiów w celu zapewnienia studentom możliwości zdobycia kwalifikacji niezbędnych do założenia własnej działalności gospodarczej, w tym jednoosobowej. Instytut obecnie jest na etapie zmiany profilu kształcenia na wizytowanym kierunku z ogólnoakademickiego na praktyczny. W toku wizytacji

stwierdzono, że powyższy wniosek został uwzględniony przez Instytut w procesie projektowania oferty przedmiotów

o charakterze praktycznym, a także specjalności w kontekście uwzględnienia w większym zakresie sztuk użytkowych. Dodatkowo ocena efektów kształcenia na podstawie analizy losów zawodowych absolwentów prowadzona jest na Wydziale systematycznie w sposób niesformalizowany. Kierownicy Zakładów, nauczyciele akademicki, w tym opiekunowie prac, mają bezpośrednie i stałe kontakty z otoczeniem, tym samym z częścią absolwentów. Ponadto władze Instytutu utrzymują kontakt z jednostkami kultury działającymi w otoczeniu w których zatrudnieni są absolwenci.

6.1.6.

W odniesieniu do wizytowanego kierunku realizowanych jest kilka procedur służących ocenie kadry prowadzącej proces kształcenia. Należą do nich: procedura ankietowego badania opinii studentów nt. nauczycieli akademickich, hospitacje, a także procedura okresowej oceny nauczycieli akademickich. Dokonana przez ZO analiza właściwych procedur, uwzględniająca cykliczność oraz stosowane kryteria, pozwala na pozytywną ocenę realizowanych działań. Instytut przeprowadza regularną analizę otrzymywanych wyników i w przypadku konieczności podejmuje stosowne działania naprawcze, np. rozmowy ze słabiej ocenionymi pracownikami, hospitacje zajęć czy zmiany w obsadzie zajęć. Polityka kadrowa realizowana jest poprzez stałe analizowanie stanu kadry i nowych potrzeb w tym zakresie, przestrzeganie wymagań kwalifikacyjnych przy zatrudnianiu (postępowanie konkursowe) i przydzielaniu obowiązków pracownikom dydaktycznym. Kadra dydaktyczna poddawana jest ciągłej analizie dotyczącej dorobku naukowego, doświadczenia praktycznego i dydaktycznego w ramach oceny okresowej pracowników naukowo dydaktycznych w uprawianej dziedzinie i dyscyplinie naukowej, kompetencji do prowadzenia przedmiotów i prac dyplomowych oraz spełniania wymogów minimum kadrowego. Hospitalizacja zajęć odbywa się regularnie a wnioski są poddawane analizie przez władze Instytutu. Wśród mechanizmów motywujących pracowników do rozwoju naukowego i podnoszenia kwalifikacji dydaktycznych, należy wskazać możliwości: awansu, otrzymania nagrody Rektora, uzyskania stypendium naukowego.

W odniesieniu do kadry wspierającej proces kształcenia studenci, za pośrednictwem procesu ankietyzacji, mają możliwość kompleksowej oceny pracy jednostek administracyjnych. Na podstawie udostępnionych ZO wyników badań, należy stwierdzić, że studenci wysoko oceniają kadrę wspierającą proces kształcenia.

6.1.7.

Studenci cosemestralnie poddawani są ankietyzacji w formie papierowej, której celem jest ocena nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku. Kwestionariusz składa się z twierdzeń oraz przewiduje możliwość swobodnej wypowiedzi. Twierdzenia zawarte w kwestionariuszu obejmują ocenę w pięciopunktowej skali: przygotowania do zajęć, jasności formułowania celów zajęć, kultury osobistej prowadzącego, punktualności, sprawiedliwości oceniania, zachęcania studentów do udziału w dyskusji, aktywizacji i inspirowania studentów. W efekcie analizy uzyskanych opinii studentów w Jednostce podejmowane są działania naprawcze, m.in. w postaci rozmów z osobami, które uzyskały słabsze wyniki czy zmiany w obsadzie zajęć. Skuteczność działań doskonalących jest badana w kolejnych cyklach ankietyzacji. W wyniku analizy wniosków z procesu ankietyzacji przeprowadzonego w roku akademickim 2013/2014 zdiagnozowano jeden przypadek nauczyciela naruszającego dyscyplinę czasową zajęć. Dyrektor Instytutu oraz Kierownik Zakładu przeprowadzili rozmowę wyjaśniającą. Powtórne badanie ankietowe po następnym semestrze nie wykazało tych nieprawidłowości u ww. nauczyciela. Należy również podkreślić fakt istnienia bezpośrednich kontaktów student – nauczyciel akademicki – Dyrektor Instytutu i Kierownicy

Zakładów, które, z uwagi na specyfikę wizytowanego kierunku (w tym relacje mistrz-uczeń), przyczyniają się do bieżącej wymiany opinii i skutkują ciągłym dostosowywaniem procesu kształcenia do potrzeb studentów, co potwierdzają m.in. bardzo wysokie, poza jednostkowymi przypadkami, studenckie oceny dotyczące nauczycieli akademickich. Wyniki ankiet studenckich stanowią również element oceny okresowej nauczycieli akademickich. W zależności od wyniku ocen studenckich nauczyciel może otrzymać od 5 do 16 punktów (minimalna liczba punktów warunkująca ocenę pozytywną wynosi 50).

6.1.8.

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia uwzględnia zasoby materialne oraz działania wspierające rozwój artystyczny studentów. Uczelnia prowadzi bibliotekę, której zbiory i zasoby są każdego roku wzbogacane o nowe pozycje. Bezpośrednio odpowiedzialnymi osobami za sugestie dotyczące nowych zakupów są nauczyciele akademicy. Dodatkowo, aby zapewnić wysoką jakość praktycznych zajęć dydaktycznych, Dyrektor Instytutu oraz Kierownicy Zakładów są odpowiedzialni za monitorowanie i bieżące uzupełnianie infrastruktury. Jest to realizowane m.in. w formie cyklicznych przeglądów pracowni artystycznych.

Studenci mają prawo do indywidualnego toku studiów zgodnie z zasadami zawartymi w regulaminie studiów. Dodatkowo mają możliwości rozwoju artystycznego poprzez organizację lub/i udział w wydarzeniach artystycznych, wystawach.

W odniesieniu do monitorowania zasobów materialnych oraz środków wsparcia, studenci, za pośrednictwem procesu ankietyzacji, mają możliwość oceny ww. elementów. Rezultaty badań są opracowywane, przekazywane Instytutom, a także publikowane na stronie internetowej Uczelni. Analizując udostępnione w toku wizytacji wyniki badania, należy stwierdzić, że w roku akademickim 2013/2014 studenci nisko ocenili m.in. wyposażenie sal. W uwagach szczegółowych studenci wskazali precyzyjnie, że negatywna ocena dotyczy nienależytego utrzymywania czystości w pracowni witrażu, braku luster w toaletach, a także wskazali konieczność doposażenia pracowni komputerowej. Instytut podjął stosowne działania naprawcze, w tym zmieniono firmę odpowiedzialną za utrzymanie czystości w budynkach oraz doposażono pracownię komputerową w nowe oprogramowanie.

6.1.9.

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia uwzględnia gromadzenie, analizowanie i dokumentowanie działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia. Nadzór nad dokumentami oraz wszystkimi zapisami dotyczącymi działań zapewniania jakości kształcenia reguluje odpowiednia instrukcja (I-3.4-1-1) i (procedura (P-3.4-1). Nadzór ten obejmuje opracowanie, sprawdzanie, zatwierdzanie oraz rozpowszechnianie dokumentów, ich przechowywanie i udostępnianie oraz wprowadzanie zmian do już istniejących dokumentów. Osobami odpowiedzialnymi za nadzór nad zapisami na poziomie Instytutu jest jego Dyrektor. ZO otrzymał do wglądu w toku wizytacji sprawozdania dotyczące jakości kształcenia tworzone zarówno na poziomie ogólnouczelnianym, jak i wydziałowym. Sprawozdania za każdy rok akademicki dotyczące jakości kształcenia obejmują m.in. ocenę kadry, wnioski z ankietyzacji prowadzonej wśród studentów i absolwentów. Należy również podkreślić, że sprawy związane z dydaktyką i jakością kształcenia są poruszane, analizowane i rozstrzygane na posiedzeniach Instytutowych Zespołów Zapewniania Jakości Kształcenia. Efekty obrad są odnotowywane w protokołach i archiwizowane.

6.1.10.

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia przewiduje udzielanie informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach. Studenci mają wolny dostęp do programów studiów, sylabusów, efektów kształcenia, druków umożliwiających obsługę

w zakresie pomocy materialnej i innych spraw administracyjnych w formie elektronicznej, za pośrednictwem strony internetowej. Osoby zainteresowane mogą również znaleźć informacje dotyczące toku studiów w gablotach umieszczonych w budynkach. Wydział ponadto przygotowuje lub/i upowszechnia ulotki/informatory dotyczące wystaw, plakaty informujące o wydarzeniach artystycznych. Dodatkowo na stronie internetowej Uczelni zapewniony jest publiczny dostęp do regulacji i wyników ankietyzacji związanych z funkcjonowaniem WSZJK. Należy podkreślić fakt istnienia bezpośrednich kontaktów student – nauczyciel akademicki – Dyrekcja Instytutu i Kierownicy Zakładów, które, z uwagi na specyfikę wizytowanego kierunku przyczyniają się do bieżącej wymiany opinii, w tym uwzględniania ewentualnych uwag/sugestii studentów związanych z dostępem do informacji.

6.2.

W Uczelni dokonuje się systematycznej oceny skuteczności Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (zgodnie z procedurą - przegląd systemu P-3.4-2) oraz wykorzystuje się jej wyniki do doskonalenia Systemu (zgodnie z procedurą - działania doskonalące P-7.4-1). Przegląd Systemu dokonywany jest w okresach rocznych przez Uczelniany Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia. Do przeglądu wykorzystuje się następujące dane: wyniki ocen wewnętrznych, wyniki w zakresie celów jakości (wyniki ankietyzacji studentów i absolwentów, wyniki hospitacji, zidentyfikowane niezgodności, podjęte działania korygujące i zapobiegawcze, wnioski z poprzednich przeglądów i audytów, ocena zasobów). Po przeprowadzeniu przeglądu Zespół opracowuje protokół przeglądu (zgodnie z załącznikiem Z-3.4-2-1), który zawiera wnioski i sugestie ewentualnych działań doskonalących, których wykonanie oceniane jest w kolejnym roku akademickim. Protokół przedstawiany jest na posiedzeniu Senatu. Zarówno na poziomie Uczelni, jak i Instytutu identyfikuje się działania podejmowane w celu doskonalenia systemu, np. uzupełnienie Uczelnianej Księgi Jakości o procedurę oceny i monitorowania efektów kształcenia, wprowadzenie w Instytucie w roku akademickim 2014/2015 okresowej oceny jakości prac dyplomowych.

3. Uzasadnienie

W odniesieniu do wizytowanego kierunku funkcjonuje skuteczny Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia umożliwiający monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia. System uwzględnia podstawowe czynniki budujące jakość kształcenia. Zarówno na poziomie Uczelni, jak i Instytutu wypracowano przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje się systematycznej oceny programów, której wyniki są wykorzystywane. Na szczególną uwagę, ze względu na specyfikę wizytowanego kierunku, zasługują nieformalne działania wynikające z tradycji akademickiej, które z punktu widzenia ZO skutecznie wpływają na doskonalenie procesu kształcenia. Studenci są włączani w System Zapewniania Jakości Kształcenia na każdym etapie jego funkcjonowania.

ZO zwraca jednak uwagę, że Wewnętrzny System Zapewniania Jakości kształcenia wymaga dalszej refleksji, a także doskonalenia i wdrożenia niektórych działań. Wydaje się również, że dodatkową korzyść w kontekście doskonalenia procesu kształcenia mogłoby przynieść Jednostce uwzględnienie w ramach WSZJK, w szerszym zakresie niż dotychczas, informacji i działań wynikających z tradycji kształcenia artystycznego, np. związanych z monitorowaniem stopnia osiągnięcia efektów kształcenia poprzez organizację wystaw o charakterze otwartym z obecnością interesariuszy zewnętrznych, udział studentów w konkursach i wystawach etc.

W Uczelni dokonuje się systematycznej oceny skuteczności Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, której wyniki są wykorzystywane do jego doskonalenia.

4. Zalecenia

- W zakresie monitorowania stopnia osiągnięcia efektów kształcenia arkusz skierowany do nauczycieli akademickich powinien, w przypadku, gdy oceny wskazują, że wystąpiły trudności z osiągnięciem zakładanych efektów kształcenia, przewidywać konieczność wskazania efektów kształcenia, których osiągnięcie sprawiło studentom najwięcej trudności oraz prawdopodobnych przyczyn takiego stanu rzeczy i sugerowanych zmian (w przypadku, gdy wskazana przez nauczyciela przyczyna uzasadnia podjęcie jakichś działań). Powyższa zmiana wydaje się konieczna z punktu widzenia zorientowania całego procesu na analizę efektów kształcenia w celu doskonalenia stopnia ich osiągania.
- W zakresie monitorowania i doskonalenia metod weryfikacji efektów kształcenia odnoszących się do przedmiotów teoretycznych kształcenia zaleca się podjęcie działań związanych z ich monitorowaniem ex post, np. poprzez analizę prac etapowych, pytań egzaminacyjnych, w kontekście trafności ich doboru w odniesieniu do zakładanych efektów kształcenia. Podjęcie takich działań wydaje się szczególnie istotne w kontekście wdrażania narzędzia opracowanego w celu monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, którego kluczowym elementem jest analiza uzyskiwanych przez studentów ocen.
- Sugeruje się Jednostce uwzględnienie w ramach WSZJK, w szerszym zakresie niż dotychczas, informacji i działań wynikających z tradycji kształcenia artystycznego, np. związanych z monitorowaniem stopnia osiągnięcia efektów kształcenia poprzez organizację wystaw o charakterze otwartym z obecnością interesariuszy zewnętrznych, udział studentów w konkursach i wystawach etc.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

Jednostka, a w szczególności kadra naukowo-dydaktyczna jest w pełni świadoma potrzeby dalszej i intensywniej pracy w podnoszeniu zarówno efektów kształcenia jak i jakości, jako lepszej oferty, w które zostaną wyposażeni absolwenci kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych*. Silną stroną kierunku jest zaangażowanie kadry naukowo-dydaktycznej. Jej poświęcenie i wiara, że *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* nadal będzie kierunkiem potrzebnym, determinuje ją do pracy z pełnym zaangażowaniem i oddaniem. To kadra związana z Raciborzem, wychowana i stworzona przez Instytut i Państwową Wyższą Szkołę Zawodową. Jej dynamika w uzyskiwaniu kolejnych stopni naukowych daje nadzieję, że budowa programów naukowych również będzie nabierała takiej dynamiki. Doskonała atmosfera jest wyczuwalna na każdym kroku. Program kształcenia zrównoważony i skonstruowany pod wymogi nie tylko studenta ale również rynku pracy. Propozycja zmiany profilu kształcenia jest przykładem na głęboką analizę potrzeb i wzbogacenia społeczności regionu i rynku pracy. Dalsze zintensyfikowanie współpracy z nowymi i obecnymi interesariuszami zewnętrznymi pomoże Instytutowi na głęboką analizę potrzeb i zainteresowań związanych z rynkiem pracy.

Słabe strony Instytutu wskazane w analizie SWOT są adekwatne do podnoszonych podczas rozmów z kadrami problemów, które mogą stać się zagrożeniem dla rozwoju nie tylko Instytutu ale i PWSZ w Raciborzu. Ta szczera analiza daje nadzieję na konsekwencję i upór w realizacji

celów stawianych przez kierownictwo jak i dydaktyków na kierunku.

Dobre praktyki

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

Bardzo dobrą praktyką w kontekście dyplomów licencjackich, na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* jest łączenie kilku umiejętności artystycznych jako działań odpowiadającym kumulacji umiejętności z zakresu pracy w kilku pracowniach artystycznych. Ta praktyka zintegrowania umiejętności i prezentacji pracy licencjackiej jest rozwiązaniem, które może stać się wzorem dla wielu innych kierunków edukacji na innych uczelniach.